

T.C.
ADYAMAN ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**FEN VE TEKNOLOJİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ SOSYAL AĞLARIN
EĞİTİMDE KULLANILMASINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ**

HARUN YALÇIN

İLKÖĞRETİM ANABİLİM DALI

2015

**T.C.
ADİYAMAN ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

**FEN VE TEKNOLOJİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ SOSYAL AĞLARIN
EĞİTİMDE KULLANILMASINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ**

Harun YALÇIN

Yüksek Lisans Tezi

İlköğretim Anabilim Dalı

Bu tez 08/01/2015 tarihinde aşağıdaki jüri üyeleri tarafından
Oybirliği/Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

**Doç. Dr. Mustafa ÖZDEN
BAŞKAN (DANIŞMAN)**

**Doç. Dr. Abuzer AKGÜN
ÜYE**

**Yrd. Doç. Dr. Ayhan ÇİNİCİ
ÜYE**

**Doç. Dr. Ramazan GÜRBÜZ
Enstitü Müdürü**

Bu çalışma Adıyaman Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi
tarafından desteklenmiştir.

Proje No:

Not: Bu tezde kullanılan özgün ve başka kaynaktan yapılan bildirişlerin, çizelge ve fotoğrafların kaynak gösterilmeden kullanımı, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunundaki hükümlere tabidir.

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi

FEN VE TEKNOLOJİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ SOSYAL AĞLARIN EĞİTİMDE KULLANILMASINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Harun YALÇIN

Adıyaman Üniversitesi
Fen Bilimleri Enstitüsü
İlköğretim Anabilim Dalı

Danışman : Doç. Dr. Mustafa ÖZDEN
Yıl: 2015, Sayfa: 88

Jüri : Doç. Dr. Mustafa ÖZDEN
: Doç. Dr. Abuzer AKGÜN
: Yrd. Doç. Dr. Ayhan ÇİNİCİ

Bu araştırmada, Fen ve Teknoloji öğretmen adaylarının sosyal ağların eğitimde kullanılmasına ilişkin görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın örneklemini Adıyaman Üniversitesi Eğitim Fakültesi Fen ve Teknoloji Öğretmenliğini okuyan 1., 2., ve 3. Sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırma, nicel araştırma yöntemi olan tarama modeli yöntemiyle yapılmıştır. Veri toplama aracı olarak, “Sosyal Ağların Eğitimde Kullanım Tutum Ölçeği” ve “Sosyal Ağların Eğitimde Kullanılmasına İlişkin Görüşme Formu” kullanılmıştır. Nicel veriler SPSS 15.00 programı kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırmanın sonucunda, öğretmen adaylarının sosyal ağların eğitimde kullanılmasına ilişkin görüşlerinde, cinsiyet, sınıf ve sosyal ağlara giriş yapılırken tercih edilen araca göre anlamlı farklılık görülmemiştir. Ancak üye olunan sosyal ağ sitesi sayısı, sosyal ağları kullanım amaç sayısı ve sosyal ağlarda günlük geçirilen süre değişkeni açısından anlamlı farklılık bulunmuştur. Ayrıca daha ayrıntılı bilgilere ulaşmak amacıyla yapılan yapılandırılmış görüşme sonucunda, öğretmen adaylarının sosyal ağları kullanım amaçlarının; iletişim, gündemden haberdar olma, fotoğraf ve video paylaşımı, eğitim amaçlı kullanma, önemli kurum ve kuruluşları takip etme, vakit geçirme ve arkadaşlarla önemli anlarını paylaşma şeklinde olduğu görülmüştür. Öğretmen adayları, sosyal ağların eğitimde kullanımı ile ilgili olarak sosyal ağları yerinde ve zamanında kullanıldığında faydalı olacağı düşüncesindedirler.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Ağlar, Fen Ve Teknoloji Öğretmenliği ve Sosyal Ağların Eğitimde Kullanımı

ABSTRACT

Master Thesis

OPINIONS OF SCIENCE AND TECHNOLOGY PRESERVICE TEACHERS ON THE USAGE OF SOCIAL NETWORKS IN EDUCATION
--

Harun YALÇIN

Adiyaman University
Graduate School of Natural and Applied Sciences
Department of Education

Supervisor : Assoc. Prof. Dr. Mustafa ÖZDEN
Year: 2015, Number of Pages: 88

Jury : Assoc. Prof. Dr. Mustafa ÖZDEN
: Assoc. Prof. Dr. Abuzer AKGÜN
: Asst. Prof. Dr. Ayhan ÇİNİCİ

In this study, it is aimed to examine preservice Science Teachers' opinions on the usage of social networking websites in teaching. The sample group of the study consists of 1st, 2nd and 3rd grade university students, whose major is Science Education, that studies at Education Department of Adiyaman University. The study was conducted through the survey model which is a quantitative research model. As a data collection tool, two questionnaires, namely "Attitude Scale for the Usage of Social Networks in Education" and "Opinion Questionnaire over the Usage of of Social Networks in Education", were used. Quantitative Data were analysed through the software, SPSS 15.00. At the end of the study, with regard to the opinions of the prospective Science Teachers' usage of social networks in education, no significant difference has been observed over gender, grade level or the preferred tool used when logging onto the social networks. However, a significant difference has been observed in terms of the number of the social networks, and the number of aims in using those and the duration spent daily on those networks. Besides, through semi-structured interview in order to reach detailed data, it has been seen that preservice science teachers' aims in the use of social networks can be listed as: communication, following the agenda, photo and video sharing, educational uses, following important foundations and institutions, spending time and memory-exchange with friends. Preservice science teachers are of the opinion that when it is used timely and in correct place, social networks will benefit much.

Key Words: Social Networks, Teaching Science, Usage of Social Networks in Education

TEŞEKKÜR

Bu çalışmamın ortaya çıkmasında, bana yardımcı olan, deneyimi ve desteğiyle bana yol gösteren ve motive eden danışmanım ve hocam Doç. Dr. Mustafa ÖZDEN' e sonsuz saygı ve teşekkürlerimi sunarım.

Araştırmanın incelenmesinde getirdikleri değerli katkılarından dolayı Doç. Dr. Abuzer AKGÜN' e ve Yrd. Doç. Dr. Ayhan ÇİNİCİ' ye teşekkürlerimi sunarım.

Araştırmam süresince gerek duyduğumda desteklerini esirgemeyen Arş. Gör. Esra AÇIKGÜL FIRAT'a, arkadaşlarım Mehmet EKİCİ, Mustafa KİRİŞÇİ, Halil HAN ve Gencebay DEMİRHAN'a teşekkür ederim.

Yüksek lisansa başlamamda ve devam etmemde her zaman maddi ve manevi desteklerini esirgemeyen, moral ve motivasyon noktasında bana destek olan eşim Zeynep YALÇİN'a, dualarını hep yanıbaşımnda hissettiğim Anneme, kızım Rahime Azra ve oğlum Taha Yusuf'a en içten saygı, sevgi ve teşekkürlerimi sunarım.

İÇİNDEKİLER

SAYFA

ÖZET.....	i
ABSTRACT.....	iii
TEŞEKKÜR.....	iv
İÇİNDEKİLER.....	v
ÇİZELGELER DİZİNİ.....	vii
ŞEKİLLER DİZİNİ.....	ix
SİMGELER DİZİNİ.....	x
KISALTMALAR.....	xi
1.GİRİŞ.....	1
1.1.Problem Durumu.....	1
1.1.1. Problem cümlesi.....	2
1.1.2. Sosyal ağların eğitimde kullanım tutum ölçeğine ait alt problemler.....	2
1.1.3. Görüşme formuna ait alt problemler.....	2
1.2. İlgili Literatür Çalışmaları.....	3
1.3. Araştırmanın Amacı.....	7
1.4. Araştırmanın Önemi.....	7
1.5. Sayıtlılar.....	8
1.6. Sınırlılıklar.....	9
1.7. Tanımlar.....	9
2. KURAMSAL TEMEL.....	10
2.1. Sosyal Ağlar.....	10
2.2. Sosyal Ağ Siteleri.....	13
2.2.1. Facebook.....	15
2.2.1.1. Facebook sitesinin fonksiyonları.....	21
2.2.2. Twitter.....	23
2.2.3. YouTube.....	25
2.2.4. LinkedIn.....	25
2.2.5. Google+.....	26
2.3. Sosyal Ağlar ve Eğitim.....	26
3. MATERYAL VE YÖNTEM.....	30
3.1. Araştırma Modeli.....	30

3.2. Örneklem	30
3.3. Veri Toplama Araçları.....	30
3.3.1. Sosyal ağların eğitimde kullanım tutum ölçeği	30
3.3.2. Sosyal ağların eğitimde kullanımına ilişkin görüşme formu	31
3.4. Verilerin Analizi	31
4. BULGULAR	33
4.1. Öğretmen Adaylarının Demografik Özelliklerine İlişkin Bulgular	33
4.2. Öğretmen Adaylarının Sosyal Ağların Eğitimde Kullanmasına İlişkin Görüşlerine Ait Bulgu ve Yorumlar	40
4.3. Öğretmen Adaylarının Görüşme Formuna Ait Bulgu ve Yorumlar.....	49
5. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER.....	54
5.1. Tartışma ve Sonuç	54
5.1.1. Sosyal ağların eğitimde kullanım tutum ölçeğine ilişkin tartışma ve sonuçlar	54
5.1.2. Görüşme formuna ait tartışma ve sonuçlar	58
5.2. Öneriler.....	62
KAYNAKLAR	64
ÖZGEÇMİŞ.....	69
EKLER.....	70

ÇİZELGELER DİZİNİ

Çizelge.2.1. Twitterin Bazı Ülkeler Bazında Kullanıcı Sayısı ve Yaygınlık Yüzdesi....	25
Çizelge 4.1. Öğretmen Adaylarının Cinsiyete Göre Dağılımları.....	33
Çizelge 4.2. Öğretmen Adaylarının Sınıflarına Göre Dağılımları.....	33
Çizelge 4.3. Öğretmen Adaylarının Ailelerinin Yaşadığı Bölgeye Göre Dağılımları..	34
Çizelge 4.4. Üye Olunan Sosyal Ağ Sitelerinin Sayısına Göre Dağılımları.....	36
Çizelge 4.5. Sosyal Ağ Sitelerinin Kullanım Amaçlarına Göre Dağılımları.....	37
Çizelge 4.6. Sosyal Ağ Sitelerinde Bir Günde Geçirilen Zamana Göre Dağılımlar.....	38
Çizelge 4.7. Sosyal Ağ Sitelerine Bağlanmak İçin Tercih Edilen Araçlara Göre Dağılımlar.....	39
Çizelge 4.8. Öğretmen Adaylarının Sosyal Ağların Eğitimde Kullanılmasına İlişkin Görüşlerinin Cinsiyet Değişkeni Açısından T Testi Sonuçları.....	40
Çizelge 4.9. Öğretmen Adaylarının Sosyal Ağların Eğitimde Kullanılmasına İlişkin Görüşlerinin Sınıf Değişkeni Açısından One Way Anova Testi Sonuçları.....	41
Çizelge 4.10. Öğretmen Adaylarının Sosyal Ağların Eğitimde Kullanılmasına İlişkin Görüşlerinin Ailenin Yaşadığı Şehrin Bulunduğu Bölge Değişkenine Göre İncelenmesinde Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	42
Çizelge 4.11. Öğretmen Adaylarının Sosyal Ağların Eğitimde Kullanılmasına İlişkin Görüşlerinin Üye Olunan Sosyal Ağ Sitesi Sayısına Göre İncelenmesinde Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları.....	43
Çizelge 4.12. Öğretmen Adaylarının Sosyal Ağların Eğitimde Kullanılmasına İlişkin Görüşlerinin Üye Olunan Sosyal Ağ Sitesi Sayısı Açısından Tukey Testi Sonuçları.....	44

Çizelge 4.13. Öğretmen Adaylarının Sosyal Ağların Eğitimde Kullanılmasına İlişkin Görüşlerinin Sosyal Ağ Sitelerinin Kullanım Amaçlarına Göre İncelenmesinde Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları	45
Çizelge 4.14. Öğretmen Adaylarının Sosyal Ağların Eğitimde Kullanılmasına İlişkin Görüşlerinin Sosyal Ağları Kullanım Amacı Sayısına Göre Tukey Testi Sonuçları.....	46
Çizelge 4.15. Öğretmen Adaylarının Sosyal Ağların Eğitimde Kullanılmasına İlişkin Görüşlerinin Sosyal Ağ Sitelerinde Günlük Geçirilen Süreye Göre İncelenmesinde Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları	47
Çizelge 4.16. Öğretmen Adaylarının Sosyal Ağların Eğitimde Kullanılmasına İlişkin Görüşlerinin Sosyal Ağ Sitelerinde Günlük Geçirelen Süre Açısından Tukey Testi Sonuçları.....	48
Çizelge 4.17. Öğretmen Adaylarının Sosyal Ağların Eğitimde Kullanılmasına İlişkin Görüşlerinin Sosyal Ağ Sitelerine Giriş Yapılırken Tercih Edilen Araç Değişkeni Açısından T Testi Sonuçları	49

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 2.1. Facebook Kullanıcı Sayılarının Yaşlara Göre Dağılımı	18
Şekil 2.2. Facebook'un Aylık Aktif Kullanıcı Sayısı	19
Şekil 2.3. Facebook'un Aylık Mobil Aktif Kullanıcı Sayısı.....	20
Şekil 2.4. Facebook'un Günlük Aktif Kullanıcı Sayısı	21
Şekil 4.1. Öğretmen Adaylarının Sınıflara Göre Dağılımları	34
Şekil 4.2. Öğretmen Adaylarının Ailelerinin Yaşadığı Bölgeye Göre Dağılımları	35
Şekil 4.3. Öğretmen Adaylarının Üye Olunan Sosyal Ağ Sitesi Dağılımları	36
Şekil 4.4. Öğretmen Adaylarının Sosyal Ağları Kullanım Amacı Sayısına Göre Dağılımları	38
Şekil 4.5. Öğretmen Adaylarının Sosyal Ağlarda Günlük Geçirilen Zamana Göre Dağılımları	39

SİMGELER DİZİNİ

N	: Örneklem Sayısı
P	: Anlamlılık Deęeri
SS	: Standart Sapma
F	: Varyans Analizi
t	: t deęeri (t-testi için)
$\bar{X}$	: Ortalama
α	: Güvenirlik Katsayısı
A _x	: Öğrencilere Verilen Numaralandırma
%	: Yüzde

KISALTMALAR

RSVP : Rapid sequential visual presentation. Uluslararası davet verilmesi veya bir davet için yabancı dilde davetiye basılması durumunda davetiyelerin altına konan ve söz konusu davete katılmak için ön bildirim şartı olduğunu ifade eden Fransızca kökenli bir kısaltmadır.

vd. : Ve diğerleri

1.GİRİŞ

Bu bölümde, problem durumu, problem cümlesi, alt problemler, araştırmanın amacı, önemi, sayıltıları ve sınırlılıklarına yer verilmiştir. Ayrıca konu ile ilgili literatürdeki çalışmalara da değinilmiştir.

1.1.Problem Durumu

Bilgi ve iletişim teknolojilerindeki hızlı gelişmeler hayatın her alanında olduğu gibi eğitim alanında da etkisini göstermiş ve eğitimin yapısı, işleyişi, kapsamı ile birlikte bu bağlamdaki kişilerin rollerinde de değişiklikleri beraberinde getirmiştir (Mazman 2009).

Günümüzde, birçok sosyal ağ sitesi ortaya çıkmış ve bu siteler insanların iletişimini, etkileşimini, işbirliğini, çalışmasını ve hatta öğrenme sürecini bile yeniden şekillendirmiştir. Bu konuda, günümüz topluluklarında sosyal ağ ve yazılımların, insanların iletişim kurma biçimini ve bilgi paylaşımını da değiştirdiği bilinen bir gerçektir. Bu konu ile ilgili bir örnek vermek gerekirse, kullanıcıların sosyal ağlarda harcadıkları zaman, sosyal ağların ortaya çıktığından bugüne iki veya üç kat daha fazla artmış bulunmaktadır. Tüm yaş grubundan birçok insan sosyal ağlara farklı amaçlar doğrultusunda katılmakta ve çevrimiçi sosyal ağlara katılan kullanıcı sayısı her geçen gün artmaktadır. Sosyal ağların bu inanılmaz gelişimi, özel yaşantının farklı bireylerle paylaşılması açısından oldukça dikkat çekicidir. Ayrıca, sosyal ağ siteleri, günlük olay ve haberlerin paylaşımı için de önemli araçlar olarak bilinmektedir (Murray, 2008, Akt.: Gülbahar ve vd.).

Facebook, Myspace, Youtube, linkedin, weblogs ve wiki gibi sosyal ağlar daha çok üniversite öğrencileri ve ergenler tarafından kullanılmaktadır. Ancak bu sosyal ağlar kullanıcılar tarafından bilgi edinmek ya da araştırma amaçlı olmanın dışında daha çok günlük yaşamların bir uzantısı olarak, arkadaşlarına kendi hayatlarını açmak, kendilerini diğer kullanıcılara tanıtmak gibi amaçlarla kullanılmaktadır. Son zamanlarda Eğitim araştırmacıları da gençlerin sosyal ağları yoğun şekilde kullanmaları nedeniyle öğrencilerle iletişime geçmede farklı bir yol olarak sosyal ağların dikkate alınması gerektiğine ve öğrencilerin sosyal ağ siteleri üzerinden katılımlarının sağlanmasına dikkat çekmektedir (Grant 2008).

Üniversite öğrencilerinin sosyal ağ sitelerine bakış açısı, sosyal ağ sitelerini kullanım amaçları ve sosyal ağların eğitimde kullanılmasına ilişkin görüşlerinin belirlenmesi bu araştırmanın problemini oluşturmaktadır.

1.1.1. Problem cümlesi

Yukarıda açıklanan problem durumu bağlamında araştırmanın problem cümlesi ve alt problemler aşağıda sunulmuştur:

Problem: Fen ve Teknoloji öğretmen adaylarının sosyal ağların eğitimde kullanımını ile ilgili görüşleri nelerdir ?

1.1.2. Sosyal ağların eğitimde kullanım tutum ölçeğine ait alt problemler

1. Öğretmen adaylarının sosyal ağları eğitimde kullanımlarına ilişkin görüşlerinde cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir fark var mıdır?
2. Öğretmen adaylarının sosyal ağları eğitimde kullanımlarına ilişkin görüşlerinde sınıf değişkeni açısından anlamlı bir fark var mıdır?
3. Öğretmen adaylarının sosyal ağları eğitimde kullanımlarına ilişkin görüşlerinde üye olunan sosyal ağ sitesi sayısı açısından anlamlı bir fark var mıdır?
4. Öğretmen adaylarının sosyal ağları eğitimde kullanımlarına ilişkin görüşlerinde sosyal ağları kullanım amacı açısından anlamlı bir fark var mıdır?
5. Öğretmen adaylarının sosyal ağları eğitimde kullanımlarına ilişkin görüşlerinde sosyal ağları günlük kullanım açısından anlamlı bir fark var mıdır?
6. Öğretmen adaylarının sosyal ağları eğitimde kullanımlarına ilişkin görüşlerinde sosyal ağlara giriş yaparken tercih edilen cihaz değişkeni açısından anlamlı bir fark var mıdır?

1.1.3. Görüşme formuna ait alt problemler

1. Öğretmen adaylarının sosyal ağları kullanım amaçları nelerdir?
2. Öğretmen adaylarının sosyal ağları eğitim-öğretim faaliyetlerinde kullanma düzeyleri nelerdir?
3. Öğretmen adaylarının sosyal ağların eğitimde kullanımını hakkındaki düşünceleri nelerdir?

4. Öğretmen adaylarının sosyal ağları kullanımlarının bilgiye ulaşma süreçlerini etkileme düzeyi nedir?
5. Öğretmen adaylarının sosyal ağlardan elde edilen bilgileri güvenli bulma düzeyleri nelerdir?
6. Öğretmen adaylarının sosyal ağları günlük hayatta kullanmalarının, hocalarla ve akranlarıyla olan iletişimlerini ne düzeyde etkilemektedir?
7. Öğretmen adaylarının sosyal ağları ödev/proje hazırlama konusunda kullanım düzeyleri nelerdir?

1.2. İlgili Literatür Çalışmaları

Keleş ve Demirel (2011)'in Facebook'un eğitimde kullanımı ile ilgili, BÖTE 2. sınıf 44 lisans öğrencileriyle yaptıkları çalışmada, Fizik-1 dersi kapsamında Facebook'ta "Bilgisayar Destekli Fizik" adlı bir grup oluşturulmuş. Öğrenciler 6 hafta boyunca bu grupta ödevlerini paylaşmışlar ve birbirlerinin ödevleri hakkında yorumlarda bulunmuşlardır. Araştırmanın sonucunda Facebook ile desteklenen dersin; paylaşım ve yardımlaşmayı artırma, öğretim elemanına ulaşma, içeriği görselleştirme gibi yönlerden birçok öğrenciye kolaylık sağladığını söyleyenler olduğu gibi bu konularda olumsuz düşünen öğrencilerin de bulunduğu belirtilmiştir.

Öztürk ve Akgün (2012)'ün 659 üniversite öğrencisiyle sosyal paylaşım sitelerinin kullanım amaçlarının ve bunların eğitimde kullanımı ile ilgili öğrenci görüşlerinin incelendiği çalışmalarında, öğrencilerin büyük bir kısmının sosyal paylaşım sitelerini kullandığını, çoğunluğunun günde 1 ile 3 saat arasında bu sitelerde zaman geçirdiğini, öğrencilerin büyük bir kısmının sosyal ağları kullanım amacının fotoğraf, video paylaşımı, mesajlaşma şeklinde olduğunu belirtmişlerdir. Diğer taraftan öğrencilerin özel bilgilerinin korunması açısından sosyal paylaşım sitelerini güvenilmez olarak gördükleri de bu çalışmada rapor edilmiş. Öğrenciler sosyal paylaşım sitelerinin olumlu özelliklerini; "kendini rahat ifade etme, iletişimi kolaylaştırma olarak görürken; olumsuz özellikler olarak da gereğinden fazla zaman alma, bilgilerinin çalınma ihtimali, ders çalışma verimliliklerini azaltma" olarak belirtmişler. Araştırma sonuçları "Sosyal Paylaşım Sitelerinin" üniversite eğitimine entegre edilmesi konusunda öğrencilerin olumlu görüşte olduklarını göstermektedir. Böyle bir entegrasyonun dersin işlenmesine,

kaynakların zenginleşmesine ve paylaşılmasına, ders dışı özellikle de grup çalışmalarına katkı getireceği görüşleri ortaya çıkan sonuçlardır. Hatta “Sosyal Paylaşım Sitelerinin” kullanılmasının eğitimde fırsat eşitliği sağlama açısından katkı sağlayacağından öğrencilerin çoğunluğu fikir birliği içinde olmuşlardır. Ayrıca bu araştırma üniversite öğrencilerinin “Sosyal Paylaşım Sitelerinin” derslere entegre edilmesinin fayda sağlayacağını düşündüklerini ortaya koymaktadır.

Kalafat ve Göktaş (2011)’ın sosyal ağların eğitimde kullanımı ile ilgili Meslek Yüksek Okulu Bilgisayar Teknolojileri Bölümü’nde 2. sınıfta okuyan 35 öğrencinin oluşturulan Facebook grubuna üye olmaları; hazırlık sınıfında okuyan 40 öğrencinin ise Facebook profil sayfasını eklemeleri sağlanmıştır. Söz konusu öğrencilere gönüllülük esasına dayalı olarak açık uçlu anket uygulanmış ve sonuçta öğrencilerin tamamına yakınının Facebook’un eğitim amaçlı kullanımının yararlı olduğunu inandıkları şeklinde bulgulara ulaşılmıştır.

Köşkeroğlu (2011), Bilişim ve Teknoloji Bölümü Öğretmen Adaylarının Facebook kullanımı ve Facebook’un mesleki gelişimdeki yeri konusundaki görüşlerini belirlemeyi amaçlamıştır. Çalışmada, Türkiye’deki üç devlet üniversitesinin Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümünde öğrenim gören toplam 338 lisans öğrencisinden veriler toplanmış, anket sonucunda öğretmen adaylarının Facebook’u beğendikleri ve Facebook’tan yaralandıklarını belirtilmiştir. Ancak daha ayrıntılı verilere ulaşmak için nicel veri analizi sonuçları, kasıtlı seçilmiş dört öğretmen adayına uygulanmış ve yapılan görüşmeler sonucunda Facebook’un özellikle iletişim, paylaşım ve sosyalleşmede çok önemli faydalar sağlamasının yanı sıra, etkili bir mesleki gelişim aracı olarak kullanılmasının da önemli olduğu ortaya çıkmıştır.

Çavdar (2012) tarafından 800 Fen Bilgisi öğretmen adayı ve 765 ilköğretim öğrencisi olmak üzere toplam 1565 kişi ile çalışmanın sonunda, öğrencilerin sosyal ağları kullanımlarında cinsiyet, sınıf düzeyi, sosyal ağları kullanım sıklığı ve sosyal ağlarda geçirilen zaman değişkeni açısından istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur. Sosyal ağlardan en çok Facebook’u kullanan öğrencilerin bu ağı daha çok iletişim amaçlı kullandıkları tespit edilmiştir. Öğrencilerin her sınıf seviyesinde bu araçların eğitsel kullanılabilirliği konusunda farkındalıkları ise düşük bulunmuştur.

Ayrıca sosyal ağlarda kalma süresi arttıkça bu araçların, boş zamanı eğitsel anlamda yararlı bir şekilde değerlendirmek yerine vakit öldürmek için kullanıldığı görülmüştür.

İşman ve Hamutoğlu (2013) yürüttükleri çalışmada karma öğrenme öğrencilerinin sosyal ağları kullanım alışkanlıklarının ne düzeyde olduğunu araştırmışlardır. Çalışma grubu, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri eğitimi bölümündeki uzaktan eğitim dersini alan 76 karma öğrenme öğrencisinden oluşan araştırmada, sosyal ağların eğitim öğretim sürecinde kullanılması ile ilgili öğrenci görüşleri alınmıştır. Bu görüşlerin öğrenci grubunun cinsiyet, algılanan sosyo-ekonomik düzey, haftalık internet kullanım süresi ve ailenin yaşadığı yer özellikleri ile arasındaki ilişki analiz edilmiş. Çalışmanın uygulama kısmında, Facebook üzerinden her hafta anlatılan konu ile ilgili sorular tartışılmıştır. Araştırma sonucunda; kullanımı kolay ve ulaşılabilirliği yüksek olan sosyal ağlardan biri olan Facebook'un öğrenme ortamlarını zenginleştirdiği gözlemlenmiştir. Facebook ile oluşturulan tartışma ortamı öğrenenlerin ilgisini çekmiş olup, birbirleriyle daha çok şey paylaşımlarını sağlamıştır. Ayrıca Facebook, “toplumsal buradallığı” arttırmakla kalmamış, karma öğrenme öğrencilerini, sadece bilgisayara bağımlı olan pasif öğrenciler olmaktan kurtarmıştır.

Yuen ve Yuen (2008) lisans öğrencileri ile yaptıkları çalışmada, karma öğrenme ile yürütülen bir derse sosyal paylaşım sitesi ortamında tasarlayarak öğretim sürecinin bir bölümünü buradan yürütmüşlerdir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu, sosyal paylaşım sitesindeki derse ilişkin konuları tartıştıkları süreçte iletişimlerinin kolaylaştığını, işbirlikli öğrenmelere fırsat bulduklarını, kendilerini bir topluluğa ait hissettiklerini, mesleki gelişimlerine katkıda bulduklarını ifade etmişlerdir. Çalışma sonunda öğrencilerin bu ortamlara ilişkin olumlu tutum sergiledikleri, bu ortamlarda kendilerini rahat hissettikleri, ortama ilişkin etkinliklerini kolaylıkla kontrol edebildikleri ve dijital medya paylaşımı, ortak görüş ve fikir çerçevesinde, soru sorma, derse ilişkin kaynak paylaşma, çalışma grupları oluşturma ve sınıf arkadaşları ile iletişim kurma amaçlı kullanımlarının olduğu ortaya çıkmıştır.

Sabimbona (2013) tarafından yürütülen çalışmada Burundi ve Türkiye'deki üniversite öğrencilerinin sosyal ağları öğrenme ortamında kullanıp kullanmadığını incelemiştir. Araştırmanın sonucunda birbirine çok uzun mesafede olmalarına rağmen,

iki farklı ülkede, iki farklı üniversitede, öğrenciler tarafından sosyal ağların öğrenme ortamında kullanıldığı ortaya çıkmıştır.

Çelik (2012) 1066 öğretmen adayı ile yaptığı çalışmada Facebook'un kullanım amaçları, eğitsel kullanım algıları, kullanım yoğunluğu, akademik sürece etkisi, eğitsel kullanım amaçları ve sosyal ağların kullanımı ile ilgili olarak öğretmen adaylarının görüşlerini incelemiştir. Araştırma sonucunda öğretmen adaylarının sosyal ağları kullanımlarına yönelik sorulara verilen yanıtlardan kullanım amaçlarının; iletişim, gündem takibi, vakit geçirme, eğlence, bilgi paylaşımı ve sosyalleşmek olduğu görülmüştür. Öğretmen adaylarına göre, sosyal ağların eğitsel amaçlı olarak kullanımı onlara daha fazla iletişim yolunu açmış ve alanlarıyla ilgili bilgi paylaşımı, alanlarıyla ilgili yenilik takibi ve öğrencileri tanıma konularında fayda sağlamıştır.

Tiryakioğlu ve Erzurum (2011) öğretim elemanları ile yaptıkları çalışmada, öğretim elemanlarının Facebook'u bir eğitim aracı olarak kullanıp kullanmadıklarını araştırmışlardır. Araştırma sonucunda öğretim elemanlarının Facebook'u benimsedikleri ve yoğun bir biçimde kullandıkları görülmüştür. Ayrıca Facebook'un eğitsel amaçla kullanımına sıcak bakmaktadırlar. Ancak Facebook'un salt eğitim amaçlı kullanımında kararsız bir tutum sergilemişlerdir. Facebook'u daha çok öğrencileri ile iletişim kurma ve paylaşımında bulunma ortamı olarak değerlendirmektedirler.

Kırksekiz (2013) Öğretim elemanlarının Facebook'u benimseme durumları, kullanım amaçları ve Facebook'un eğitsel kullanımlarını çeşitli değişkenler açısından incelemiştir. Sakarya Üniversitesi'nde görev yapan 228 öğretim elemanı ile yürütülen çalışma sonucunda, öğretim elemanlarının Facebook'un eğitsel kullanımlarının cinsiyet, yaş, ünvan, kullanım sıklığı ve kullanım süresi değişkenlerine göre anlamlı bir fark bulmadıkları görülmüştür.

Ekici ve Kıyıcı (2012) 102 öğretmen adayı ile yaptıkları ve sosyal ağların eğitsel anlamda kullanımının etkinliğini test ettiği deneysel çalışmada; Sosyal Bilgiler öğretmenliği programı öğretim ilke ve yöntemleri dersi kapsamında bir Facebook uygulaması geliştirmiş ve bunu dört hafta süreyle kullanmıştır. Çalışma verileri araştırmacı tarafından geliştirilen başarı testi, öğrenci görüşleri anketi ve yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla toplanmıştır. Çalışma sonunda Facebook

uygulaması kullanan deney grubu lehine anlamlı fark bulunmuştur. Uygulama ile öğrenci görüşleri analiz edildiğinde uygulamanın öğrenciler tarafından benimsendiği ve rahatlıkla kullanıldığı gözlenmiştir.

1.3. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, Fen ve Teknoloji öğretmen adaylarının sosyal ağların eğitimde kullanımına ilişkin görüşlerinin sınıf, cinsiyet, sosyal ağ sitelerini kullanım amacı, üye olunan sosyal ağ sitesi sayısı, sosyal ağlarda günlük geçirilen süre ve sosyal ağlara giriş yaparken tercih edilen cihaz değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğinin belirlenmesidir.

1.4. Araştırmanın Önemi

Bilgi ve teknoloji çağı olarak bilinen 21.yüzyılda bilişim teknolojileri, bir çok alanda olduğu gibi kişiler arası iletişimi de farklı bir biçimde şekillendirmiştir. Özellikle insanların iletişim biçimini, farklı boyutlara taşıyan sosyal ağ siteleri, milyonlarca kişi tarafından kullanılmakta ve bu siteler sayesinde bilgi paylaşımında bulunmaktadır. Sosyal ağların, kullanıcı sayılarının bu denli çok olması, onların eğitim süreçlerinde etkin bir şekilde kullanımı açısından büyük bir önem taşımaktadır (Özmen ve vd. 2011).

21. yüzyılın bilgi ve iletişim tabanlı toplumunda, öğrencilerin öğrenme süreçlerindeki beklenti ve gereksinimlerini karşılamak, etkili bir öğrenme ve öğretim ortamı hazırlamak, öğrencilerin öğreticiler ve eğitim kurumları ile arasındaki etkileşimini arttırmak önemli bir hale gelmiştir. Teknoloji çoğu zaman bilginin yayılımı, iletişimin sağlanması ve etkileşimin artırılması fonksiyonları ile bu ihtiyaçları karşılamada etkin bir araç olarak günlük hayatın her alanında olduğu gibi eğitimin de bir parçası haline gelmiştir. Bir yandan bireylerin yaşam tempoları, çalışan bireylerin eğitim ihtiyacı, heterojen grupları bir arada eğitmek gibi zorluklar, diğer yandan eğitimin sadece belirli bir dönemi kapsamaması ve her an her yerde, ihtiyaca yönelik öğrenmenin olabilmesi ile yaşam boyu öğrenme ve informal öğrenme alanlarının öneminin artması hem pedagojik hem de teknolojik açıdan yenilikler gerektirmiştir (Mazman 2009).

Sosyal ağların ortaya çıkışı ve popüleritesi, binlerce kişinin tek bir bireymiş gibi birbirleriyle iletişim sağlamalarını kolaylaştırmıştır (Humphrey ve Owen 2009). İnternet yoluyla sosyalleşme özellikle genç yetişkinler arasında önemli bir yer tutmakta

(Karpinski ve Kirschner 2010) ve bugün, milyonlarca genç yetişkin insan sosyal paylaşım sitelerini kullanmaktadır (Akt.: Pempek ve vd. 2009).

Facebook gibi popüler sosyal paylaşım sitelerine katılım özellikle gençler ve genç yetişkinler arasında son yıllarda inanılmaz bir artış göstermiştir (Li 2007). Çünkü gençler zamanının önemli bir kısmını sosyal paylaşım ağlarında geçirmektedirler. Bu siteler, kişilerin birbirleri hakkındaki özel bilgileri elde edebilmede, özellikle yeni arkadaş edinmede ve eski arkadaşları bulmada sıkça kullanılmaktadır (Morgan ve vd. 2010).

Sosyal ağların kullanımının dünyada hızla yayılması ve özellikle üniversite öğrencileri arasında kullanım oranının çok yüksek olması, araştırmacıları sosyal ağların eğitimde kullanılması için bir çok çalışma yapmaya yöneltmiştir. Yapılan çalışmaların merkezinde, eğitim kurumlarında sosyal ağlardan en iyi şekilde yararlanılması düşüncesi yer almaktadır.

Ayrıca sosyal ağların eğitimde kullanılması ile ilgili yapılan araştırmaların az olması ve sosyal ağ kullanıcılarının daha çok üniversite öğrencileri olmasından dolayı bu çalışma, sosyal ağlarla ilgili ileride yapılacak çeşitli araştırmalara kaynak olması açısından da önem arz etmektedir.

Bu araştırmanın önemli özelliği, örneklemini Fen ve Teknoloji öğretmen adaylarının oluşturmasıdır. Ayrıca sosyal ağların son zamanlarda üniversite gençleri arasında kullanımının yoğun olması nedeniyle, bu çalışmada, sosyal ağların eğitimde kullanılması ile ilgili öğretmen adaylarının görüşlerini alınmıştır. Bu görüşler, sosyal ağların eğitime entegre edilmesi ile ilgili eğitimcilere fikir vermesi açısından önem arz etmektedir.

1.5. Sayıtlar

Yapılan araştırmanın dayandığı temel varsayımlar:

- Öğretmen adaylarının anketteki soruları içtenlikle ve ciddiyetle yanıtladıkları varsayılmıştır.
- İzlenen araştırma ve yöntemin araştırmanın amacına uygun olduğu varsayılmaktadır.

- Veri toplama araçlarının bu araştırma için yeterli, güvenilir ve geçerli olduğu düşünülmektedir.
- Öğretmen adaylarının araştırmanın sonucunu etkileyecek herhangi bir tesir altında kalmadan görüşme formunu cevapladıkları varsayılmıştır.
- Öğretmen adaylarının her birinin anketi en az bir defa cevapladıkları varsayılmıştır.

1.6. Sınırlılıklar

Araştırma:

1. 2013-2014 eğitim öğretim yılı bahar döneminde Adıyaman Üniversitesi Eğitim Fakültesi Fen ve Teknoloji Öğretmenliği bölümünün birinci, ikinci ve üçüncü sınıfında öğrenim gören 183 öğretmen adayı ile sınırlıdır.
2. Veri toplama araçları, “Sosyal Ağların Eğitimde Kullanım Tutum Ölçeği” ve “Sosyal Ağların Eğitimde Kullanımına İlişkin Görüşme Formu” ile sınırlıdır.
3. Yöntem, tarama modeli ve yapılandırılmış görüşme ile sınırlıdır.

1.7. Tanımlar

Sosyal Ağ Sitesi: Kullanıcıların sınırları belirlenmiş bir sistem içinde bilgilerinin diğer kullanıcılara açık veya yarı açık olduğu, bağlantılı olduğu diğer kullanıcıların listelendiği, kullanıcıların birbirlerinin bağlantılarını gördüğü, kullanıcılar arasında paylaşımların yapıldığı web tabanlı hizmetler olarak ifade edilmektedir (Boyd ve Ellison 2007).

2. KURAMSAL TEMEL

2.1. Sosyal Ağlar

Sosyal ağlar, bireyleri **internet** üzerinde toplum yaşamı içinde kendilerini tanımlayarak yine insanlara internet iletişim metotları ile iletişime geçmek için ve aynı zamanda normal sosyal yaşamda yapılan çeşitli jestleri simgeleyen sembolik hareketleri göstererek insanların yarattığı sanal ortamda, sosyal iletişim kurmaya yarayan ağlara verilen genel isimdir (www.wikipedia.org 2014). Sosyal ağ siteleri, kullanıcılarına fotoğraf, resim, video, içerik, mesajlaşma vb. paylaşım ve etkileşimleri taşıyan sistemlerdir (McKenzie ve Özkan 2008).

Kişilerin birbirileriyle paylaşımında buldukları, sosyal iletişim ve sosyal ilişkilerin kurulabildiği online servis, platform veya alan olarak tanımlanan sistemlere sosyal ağ denilmektedir. Sosyal ağlar, kullanıcılarına düşüncelerini, etkinliklerini, ilgi alanlarını ve olayları online olarak paylaşma imkanı tanır (Erzurum ve Tiryakioğlu 2011).

Bugün sosyal ağların ortaya çıkmasıyla insanların iletişimi, etkileşimi, işbirliği ve çalışma şeklini yeniden şekillenmiştir. Sosyal ağ kullanıcıların sayısı her geçen gün artış göstermektedir. Bireyler, online servisler sayesinde toplum yaşamı içinde kendilerini tanımlayarak, benzer kültürel yapıda olanlarla, ortak ilgi alanlarına, ortak geçmişlere ve ortak arkadaşlara ulaşmak ve onlarla iletişime geçmek amacıyla sosyal ağlara üye olmaktadır. Bu şekilde online ağlarda arkadaş sayısını arttırmakta ve onlarla bilgi alış-verişinde bulunarak iletişime geçmektedir (Jordan 1999).

İnsanlar farklı amaçlarla sosyal ağları kullanmaktadırlar. Sosyal ağları kullanarak özel durumlarını, önemli ve özel anlarını paylaşmaktadırlar. Bu durum sosyal ağlarda arkadaş olarak bilinen ve çoğunu günlük hayatta çok iyi tanımadığı kişiler tarafından bilinmesine ve bunların paylaşılmasına neden olmaktadır. Sosyal ağ siteleri, yeni arkadaşlıklar edinmesinde, yeni ve farklı bilgiler edinmesinde, insanlarla iletişime geçilmesi noktasında önemli araçlardır. Ayrıca sosyal ağ ortamları, ilgi duyulan topluluklar oluşturma, kişisel düşüncelerini ifade etme, işbirliği ve paylaşım için kullanıcılarına yeni olanaklar sunmaktadır. Sosyal ağlar, kullanıcılarına birbirileriyle fotoğraf, video, resim veya istedikleri içerikleri veya linklerini paylaşabilme imkanı tanımaktadır (Akyüz ve Aydoğan 2010).

Teknolojinin gelişmesiyle birlikte artık insanların çoğu akıllı telefonlar kullanarak sosyal ağlara giriş yapmaktadır. Bu şekilde sosyal ağları mobil cihazlar üzerinden istedikleri yerden, zaman ve mekan sınırlaması olmadan kullandıklarından her geçen gün sosyal ağ kullanıcı sayısı artmaktadır.

Kullanıcıların sosyal paylaşım sitelerini kullanım amaçlarından biri de günlük hayatta yüz yüze olarak seyrek görüştükleri ya da uzun zamandır görüşmedikleri kişileri sosyal ağlarına katarak onlarla iletişime geçmektir. Sosyal ağlar ortak paydaları olan insanları, bir araya toplayarak oluşturdukları grup ve gruplar sayesinde birbirileriyle iletişimi ve bilgi akışını sağlamaktadır. Diğer taraftan sosyal ağların üç temel özelliği bulunmaktadır. Bu özellikler; kullanıcının profil oluşturabilmesi, kullanıcının ilişkide olduklarının listesini açıklayabilmesi ve kullanıcının diğer kişilerin bağlantı listelerine ulaşabilmesidir (Boyd ve Ellison 2007).

McKenzie ve Özkan (2008) sosyal ağların genel özelliklerini şöyle özetlemişlerdir:

- Sosyal ağların birçoğu kullanıcıya e-posta, chat, anlık mesajlaşma, video, blogging, dosya paylaşımı, fotoğraf paylaşımı gibi çeşitli hizmetleri sağlayarak, kullanıcıların etkileşimini kolaylaştırır.
- Sosyal ağlar kullanıcıların veritabanını tutar ve böylece kullanıcılar kolaylıkla arkadaşlarını bulabilir, topluluklar oluşturabilir ve kendileri ile ortak ilgiye sahip bireyler ile paylaşımında bulunabilirler.
- Sosyal ağlar kullanıcıya çevrimiçi olarak kendi profilini oluşturma imkanı verir ve kendi sosyal ağlarını ortaya koymalarını sağlar.
- Sosyal ağların büyük bir çoğunluğu ücretsizdir.
- Sosyal ağların birçoğunda kişiler kullanıcıdan gelen dönüte göre yeni özellikler eklerler ve geliştirirler. Aynı şekilde açık kaynaklı versiyonları ise kullanıcının kendi uygulamalarını geliştirerek siteye entegre etmelerine olanak sağlar.

- Sosyal ağlar kullanıcının kendi erişim ve gizlilik kurallarını kendisinin düzenlemesini sağlar. Kullanıcılar hangi derecede, ne kadar ve ne paylaşmak istediklerine karar verebilirler.
- Sosyal ağlar içerik, konu ya da ilgi alanına dayalı ilk nesil çevrim içi topluluklara odaklanmaktan çok birey temelli kişisel çevrimiçi topluluklara odaklanır.

Blackey ve Chew (2009), sosyal ağların öğrenme ve öğretim deneyimlerini zenginleştirmek için yüksek öğretimdeki öğrenciler, akademisyenler ve kurumlar açısından faydalarından bahsetmişlerdir. Araştırmacılara göre, sosyal ağlar iletişim becerilerini geliştirir, katılımı ve sosyal bağlılığı genişletir, akran desteğini güçlendirir ve işbirliğine dayalı öğrenmenin gerçekleşmesini sağlar. Ayrıca sosyal ağ siteleri, üniversitelerin fazla desteği olmadan kolay ve ucuz bir şekilde kullanılabilen, öğrenciler için eğitim süreçlerine kolaylıkla entegre edilebilen ve bu türdeki kullanımlar hızla yaygınlaşabilmektedir. Böylece öğrenciler üniversiteden mezun olduklarında kendi öğrenme süreçlerine web üzerinden tekrar ulaşma ve çalışmalarını inceleme gibi olanaklara sahip olabilmekte ve kendi öğrenme geçmişlerine ulaşabilmektedir. Sosyal ağlar akademisyenler için de birçok yarar sağlamaktadır. Sosyal ağ siteleri, esnek ve kullanıcı dostu olması sebebi ile diğer öğretim yönetim sistemlerine göre daha kolay kullanılabilir. Birçok öğrencinin ve araştırmacının çok daha basit adımları takip ederek bir topluluğu oluşturması, kendi aralarında paylaşımlar gerçekleştirilmesi, iletişim ve dönüt açısından oldukça kolaylıklar sağlamaktadır. Sosyal ağ siteleri bahsedilen bu özelliklerin yanı sıra, harmanlanmış öğretim deneyimlerini zenginleştirmesi, öğrencilerin öğrenme sürecini desteklemesi, öğretmenin öğretim ve değerlendirme sürecine destek olması gibi özelliklerden dolayı kurumlara da yarar sağlamaktadır (Akt.: Gülbahar ve vd. 2010).

Günümüzde, sosyal paylaşım ağları arkadaş bulma ya da mevcut arkadaşlıkları sürdürmenin ötesinde gündelik yaşamın rutini/akışı içerisinde bir alışkanlık ve yaşam biçimi haline gelmiştir. Sosyal paylaşım ağlarında oluşturulan profiller, paylaşılan videolar, yapılan yorumlar, kurulan ilişkilerin boyutu, gerçek yaşamın sanal yaşama taşınacağı ve ilişki boyutunun farklılık arz edeceği endişesi son zamanlarda gündeme getirilmektedir (Toprak ve vd. 2009).

Bilinen ilk sosyal ağ, 1997 yılında kurulan “SixDegrees”dir. 2003 yılından sonra sosyal ağlar hızla yaygınlaşmış ve kullanıcı sayılarında belirgin artışlar yaşanmıştır. Sosyal iletişim ağlarının dünya üzerindeki büyümesi inanılmaz boyuttadır. Bu ağların içinde en yaygın kullanılanı da “Facebook”tur (Toprak ve vd. 2009).

2.2. Sosyal Ağ Siteleri

“Global Digital Statistics” in 2014 ocak ayı internet ve sosyal medya kullanım istatistik verilerine göre dünya genelinde internet ve sosyal medya kullanıcı sayıları aşağıda sunulmuştur (<http://www.dijitalajanslar.com/internet-ve-sosyal-medya-kullanici-istatistikleri-2014/> 2014):

- Dünya üzerinde 2.5 milyar insan internet kullanıyor. Bu kullanıcıların 1.8 milyardının sosyal medya ağlarında hesabı var.
- Kıtalar arası bazda internet kullanımında Kuzey Amerika %81’lik bir oranla başı çekiyor. İnternet kullanımının en az yaygın olduğu bölge ise Güney Asya (%12).
- Yalnızca 2013’te, 135 milyon insan daha sosyal ağlarda hesap oluşturdu.
- Sosyal medya aktif kullanıcı sayıları her geçen yıl artıyor. Facebook, 1,184 milyarlık güncel aktif kullanıcı sayısı ile sosyal ağlar arasındaki liderliğini koruyor.

Aktif kullanıcı istatistiklerine göre en popüler ilk 10 sosyal medya platformları ise şöyle sıralanmaktadır (<http://www.dijitalajanslar.com/internet-ve-sosyal-medya-kullanici-istatistikleri-2014/> 2014):

1. Facebook (1,184 milyar)
2. QQ (Tencent) (816 milyon)
3. Qzone (632 milyon)
4. Whatsapp (400 milyon)
5. Google+ (300 milyon)
6. Wechat (272 milyon)
7. LinkedIn (259 milyon)
8. Twitter (232 milyon)
9. Tumblr (230 milyon)

10. TencentWeibo (220 milyon)

Diğer taraftan internet kullanımıyla ilgili bazı diğer istatistiki veriler ise şöyledir (<http://www.dijitalajanslar.com/internet-ve-sosyal-medya-kullanici-istatistikleri-2014/> 2014):

Mobil penetrasyonun en güçlü olduğu bölgeler: Avrupa, Güney Amerika ve Ortadoğu.

İngiltere, %87'lik bir oranla, internetin en yaygın kullanıldığı ülke olarak lider konumda. İngiltere'yi Kanada (%86), Almanya (%84), Güney Kore (%84) ve Fransa (%83) izliyor. Kalabalık nüfusu ile Çin, internet kullanımında %42'lik bir oranla gelişmiş ülkelerin gerisinde kalıyor.

Kişisel bilgisayarlar üzerinden internette en çok vakit geçiren ülke, günlük ortalama 6.1 saat ile Brezilya.

Mobil cihazlar aracılığıyla internete bağlantı kurmayı en çok seven ülkeler Güney Amerika ve Arap ülkeleri.

Amerika, Fransa, Almanya, Kanada, Brezilya, İtalya ve Japonya gibi gelişmiş ülkelerde en çok tercih edilen iki sosyal ağ: Facebook ve Twitter.

Amerika'da internet kullanıcılarının %85'inin Facebook'ta, %46'sının ise Twitter'da hesabı bulunuyor. Amerikalıların sosyal ağlar arasında en çok tercih ettikleri diğer siteler ise LinkedIn ve Google+.

Peki Türkiye'de internet ve sosyal medya kullanıcı sayıları hangi boyutta?

Türkiye'de internet kullanım oranı, tüm nüfusa oranla %45.

Türkiye'de 35 milyonun üzerinde internet kullanıcısı, 36 milyon aktif Facebook hesabı var (Sahte hesaplar dahil).

Günde ortalama 4.9 saatimizi kişisel bilgisayarlar üzerinden, 1.9 saatimizi mobil cihazlar aracılığıyla internette harcıyoruz.

Günde ortalama 2 saat 32 dakikamızı sosyal medyada geçiriyoruz.

Türkiye’de en çok kullanılan sosyal medya platformu olan Facebook’u (%93), sırayla Twitter (%72), Google+ (%70) ve LinkedIn (%33) takip ediyor.

İnternet ve sosyal medya kullanım istatistiklerine genel olarak bakıldığında, Ocak 2014 verileri mobil internet erişimindeki büyük artışlara dikkat çekerken; sosyal ağ kullanımında bölgesel parametrelerin de aynı zamanda önemli bir belirleyici olduğunun altı çiziliyor (<http://www.dijitalajanslar.com/internet-ve-sosyal-medya-kullanici-istatistikleri-2014/> 2014).

Hızla artan sanal topluluklar o kadar ilgi görmüştür ki günümüzde dünya üzerinde farklı dillerde oluşturulmuş aktif olarak 200’ün üzerinde sosyal ağ sitesi bulunmaktadır. Bu siteler varlıklarını kullanıcıları tarafından devam ettirmekte ve bu sitelerin içerikleri kullanıcıların eklediği içeriklerle her geçen gün zenginleşmektedir (Tredinnick 2006).

2.2.1. Facebook

Eski bir Harvard Üniversitesi öğrencisi olan Marc Zuckerberg, Andrew McCollum ve Eduardo Saver’ında yardımıyla 4 Şubat 2004’te Harvard Üniversitesi öğrencileri arasında iletişimi sağlamak amacıyla “The Facebook”u kurmuştur. Aradan kısa bir zaman geçtikten sonra Harvard öğrencilerinin yarısından fazlası Facebook’a üye olmuştur. Kullanım yaygınlığı gittikçe artan Facebook, Boston’daki MIT, Boston Üniversitesi ve Boston College gibi diğer üniversitelerden de üye kabul etmeye başlamıştır. Siteye dahil olan okulların listesinin gittikçe artmasıyla, 2004 Aralık ayında sitenin kullanıcı sayısı 1 milyona ulaşmıştır. Başlangıçta “The Facebook” olan sitenin adı 2005 Ağustos’ta 200 bin dolara Facebook.com olarak değiştirilmiştir. Site, 2005’in sonlarına doğru, İngiltere ve Kanada’daki üniversiteleri de üyeliğe kabul etmeye başlamıştır. Aynı yılın sonunda, ABD, Kanada, Meksika, İngiltere, Avustralya, Yeni Zelanda ve İrlanda’daki 25.000’in üzerinde üniversite sisteme katılmıştır. 2006 yılına gelindiğinde ise, bir yandan üniversite ağını genişletirken diğer yandan kullanıcılarının lise öğrencisi arkadaşlarını da arkadaş listelerine ekleyerek üyeliğe davet etmesini sağladı. Facebook, artan parasal değeriyle birlikte 11 Eylül 2006’dan itibaren 13 yaş üzeri ve e-posta adresi olan tüm internet kullanıcılarını üyeliğe kabul etmeye başlamıştır. Bugün Facebook, dünyanın en hızlı yaygınlaşan sitesi, Google’dan sonraki en değerli firmalardan biri olmuştur (Toprak ve vd. 2009).

Facebook; oluşturulan ağ ortamlarında kullanıcıların birbirleri ile iletişim kurmasını, kullanıcılar arasında mesaj gönderilmesini ve yorum yapılmasını, kullanıcıların gruplara katılmasını ve diğer kullanıcılar ile dosya paylaşmasını sağlayan sosyal ağ yazılımıdır.

Üniversite öğrencileri arasında kullanılarak hızla yayılan ve bugün bütün dünyada milyonlarca kullanıcısı olan Facebook hayatın her alanında kullanıcılarına değişik özellikleri ile hitap etmektedir. Farklı kültürlerdeki kullanıcılarının farklılıklarını ortadan kaldırarak onları ilgi alanlarına göre belirli gruplar altında birleştirebilmektedir. Facebook eğitim kurumlarında öğrenciler ve öğretmenler tarafından en çok tercih edilen sosyal ağ sitesidir (Ucun 2012).

Kullanıcılara belli bir sistem içerisinde hizmet sunma olanakları veren sitede, ilginç olan durum insanların, yıllardır göremediği ya da kendilerinden haber alamadığı kişilerle bu platformda karşılaşma şanslarının bulunmasıdır. Kullanıcı hayatını kendi seçtiği ifadelerle bu sitede diğer insanlarla paylaşabilmekte, yaşamından fotoğraflarla sayfasını süsleyebilmekte ayrıca karşılıklı mesajlaşma ve anında yazışma imkanına sahip olabilmektedir. Facebook'un Türkiye'de diğer sosyal paylaşım ağlarından çok daha popüler olduğu ve kullanıldığı görülmektedir. Kuşkusuz bunda, anaakım medyada kendine yer bulması ve haber metinlerinin içerisinde geçmesi başat bir rol oynamaktadır. Facebook'tan sonra kullanıcılar tarafından tercih edilen diğer bir sosyal paylaşım ağı ise *Twitter*'dir. Özellikle ünlü şahısların bu siteyi kullanmaya başlaması ve adeta medyaya basın bülteni faksı çeker gibi düşünce ve duygularını bu siteden yayınlamaya başlamalarıyla birlikte Twitter da popülaritesi artan bir ağ haline gelmiştir (Karlı 2010).

2014 yılı Haziran ayı (ikinci çeyrek) Facebook raporuna göre; Facebook'un aylık aktif kullanıcı sayısı 1 milyar 320 milyondur. Aylık aktif kullanıcı sayısı geçen yıla göre %14 artış göstermiştir. Facebook'un günlük aktif kullanıcı sayısı 829 milyondur. Günlük aktif kullanıcı sayısı geçen yıla göre %19 artış sağlamıştır. Facebook'un Mobil günlük kullanıcısı, 654 milyondur. Mobil günlük kullanıcı sayısı geçen yıla göre %39 artmıştır. Mobil aylık kullanıcı sayısı ise 1 milyar 7 milyondur. Bu artış oranı ise önceki yıla göre %31 olarak gerçekleşmektedir (Facebook 2014).

Facebook'un Türkiye ilgili paylaştığı raporda; Haziran 2013'ten Aralık 2013'e kadar Facebook istatistikleri verilen raporda, Haziran 2013'ten Aralık 2013'e kadar:

- “Aylık aktif kullanıcı sayısının” 33 milyondan 34 milyona çıktığı,
- “Günlük aktif kullanıcı sayısının” 20 milyondan 21 milyona çıktığı,
- “Mobil aylık aktif kullanıcı sayısının” 21 milyondan 23 milyona çıktığı ve
- “Mobil günlük aktif kullanıcı sayısının” ise 9.5 milyondan 12 milyona ulaştığı belirtildi.

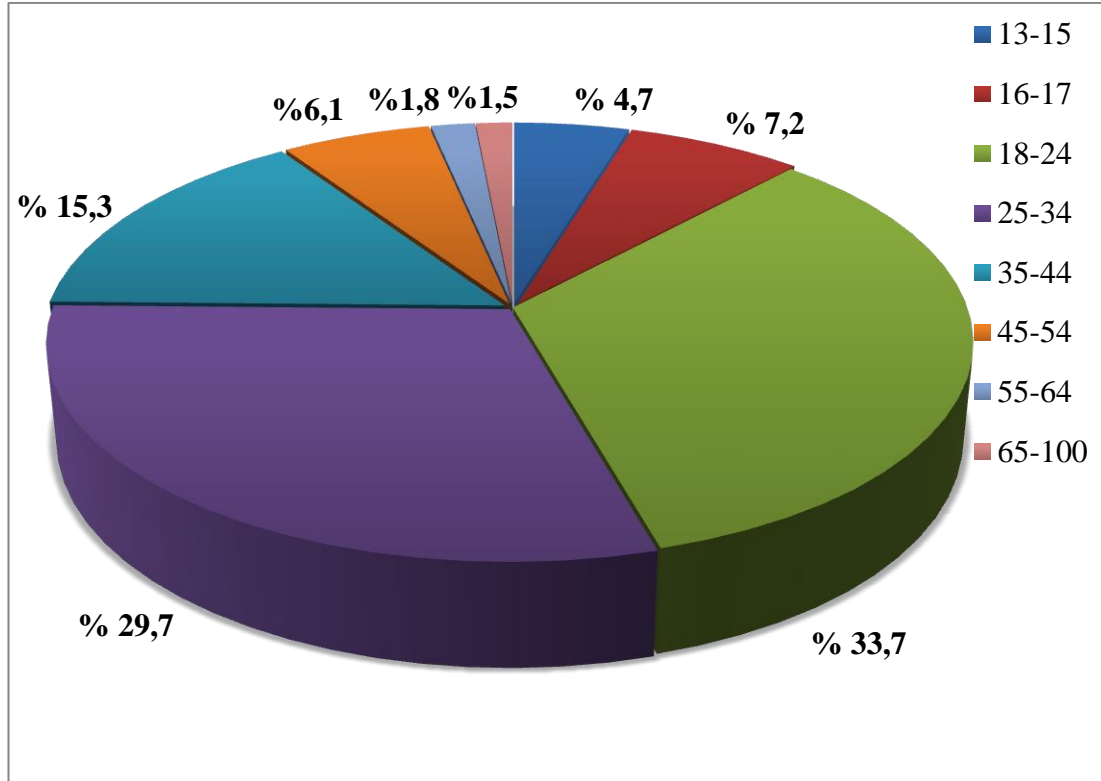
Ayrıca Türkiye'nin online nüfusunun %94' ü Facebook kullanıyor ve Facebook her gün Türkiye'nin online nüfusunun %58'ine ulaşıyor (<http://www.ensonhaber.com/facebook-turkiye-istatistiklerini-acikladi-2014-02-23.html>).

Mobilite yayınladığı 2013 ikinci çeyrek raporunda ise Türkiye'nin mobil Facebook kullanıcısının 17 milyon kişiye yükseldiğini açıkladı. **Facebook**'un global olarak yükselişi ve **Türkiye**'de akıllı telefon penetrasyonunun artışıyla milyonlarca kullanıcı Facebook'a mobil cihazlardan erişiyor. Raporda, Türkiyede Facebook kullanıcılarının cinsiyete göre dağılımı, **%61** oranında erkek ve **%39** oranında kadınlardan oluştuğu yer alıyor. **Facebook'un** İlişki durumunu belirten mobil **Facebook** kullanıcılarının 4 milyondan fazlası bekar ve 2 milyondan fazlası da evli görünüyor. İlk üç büyük şehir arasında mobil **Facebook** kullanımı en fazla 5 milyon 200 bin kişi ile İstanbul'da, ardından 1 milyon 600 bin kişi ile Ankara ve üçüncü olarak **1 milyon 400 bin** ile **İzmir** yer alıyor (<http://shiftdelete.net/turkiyedeki-mobil-facebook-kullanicilari-kimdir-45503> 2014).

Dünyanın en popüler sosyal ağı olan Facebook, sahip olduğu milyarlarca kullanıcısının yaptığı paylaşımlara dair bazı istatistikleri açıkladı. Bu istatistiklere göre;

- Şimdiye kadar yüklenen fotoğraf sayısı 250 milyarı aştı.
- Popüler sosyal ağa kullanıcılar her gün 350 milyon, dakika başı 243 bin ve saniye başı 4 bin fotoğraf yüklüyor.

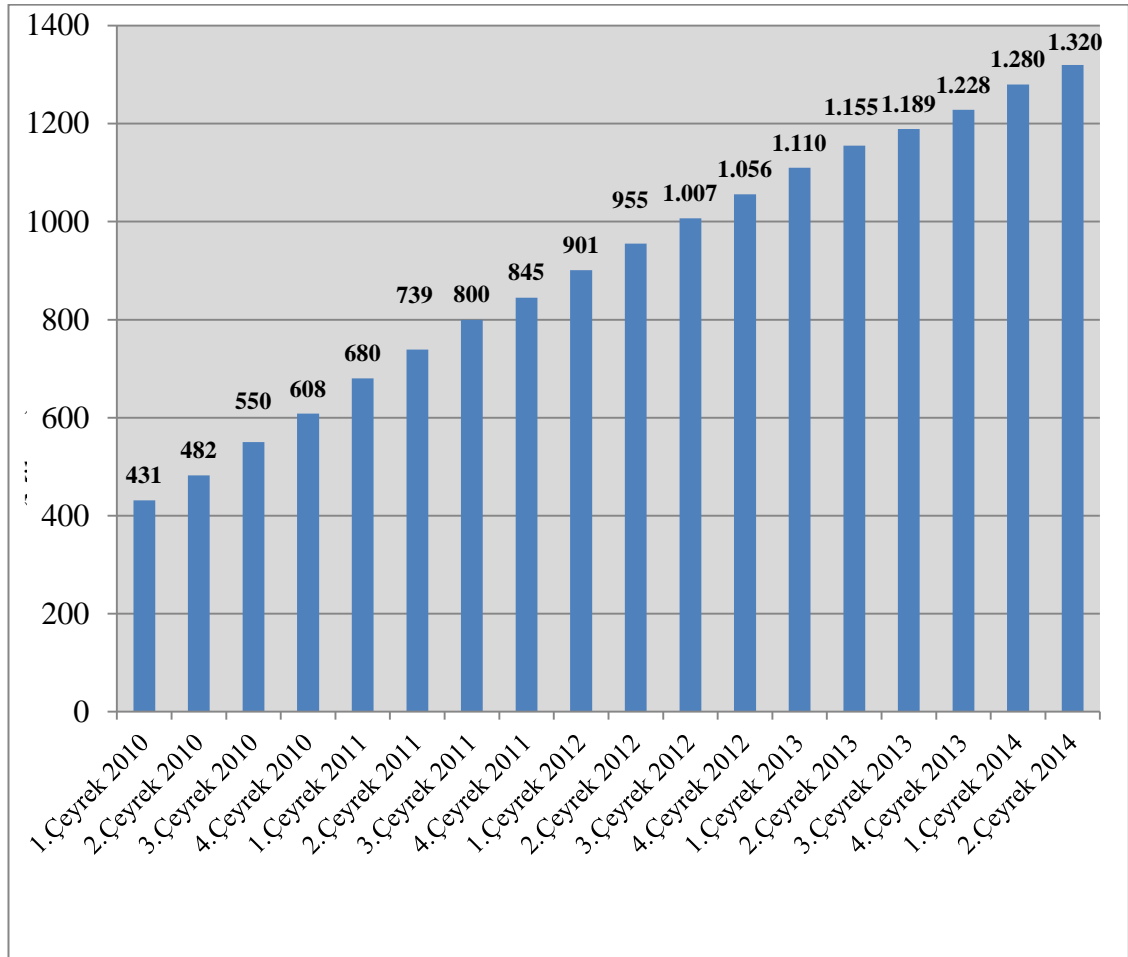
- Facebook'ta durum güncellemesi, yorum ve fotoğraf gibi her gün toplam 4.75 milyar içerik paylaşılıyor.
- Facebook kullanıcıları her gün 4.5 milyardan fazla, 'beğen' düğmesine tıklıyor.
- Sosyal ağ içerisinde her gün toplam 10 milyardan fazla mesaj gönderiliyor (Facebook 2013).

Şekil 2.1. Facebook Kullanıcı Sayılarının Yaşlara Göre Dağılımı

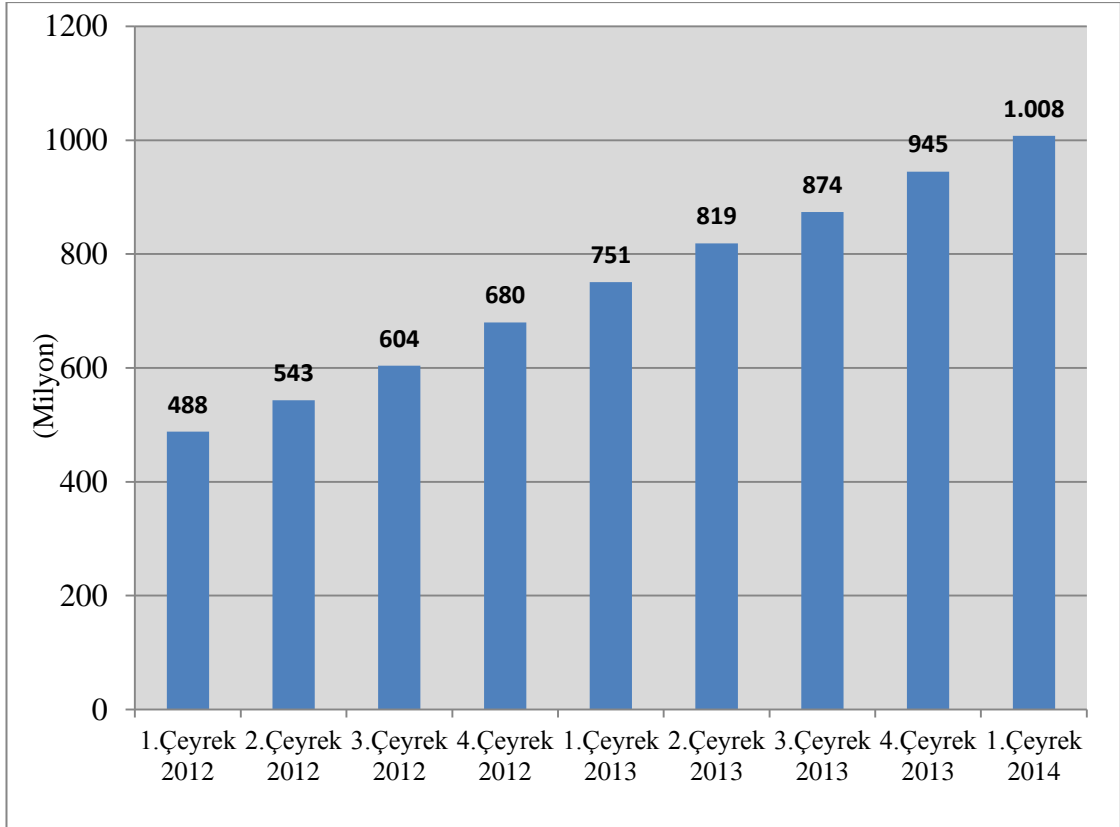
Socialbakers'in Temmuz 2014'te yaptığı araştırmaya göre Türkiye'deki Facebook kullanıcılarının yaş ve cinsiyete göre dağılımının paylaşıldığı grafikte; ülkemizdeki Facebook kullanıcılarının %63,2'si erkek ve %36,8'i kız olduğu belirtilmektedir. Diğer yandan ülkemizdeki Facebook kullanıcıların yaş dağılımına göre; %4,8'i 13-15 yaş arası, %7,2'si 16-17 yaş arası, %33,7'si 17-24 yaş arası, %29,7'si 25-34 yaş arası ve %15,3'ü de 35-44 yaş arası kullanıcılardan oluşuyor. 45-54 yaş aralığındaki kullanıcılar toplam kullanıcıların %6,1'ini oluşturuyor. Ayrıca 55-64 yaş aralığı %1,8'ini ve 65-100 yaş arası ise %1,5'lik orana sahip (<http://webrazzi.com/2014/07/13/turkiyede-500-binin-uzerinde-65-yasindan-buyuk-facebook-kullanicisi-var-webrazzi-pro/> 2014). Bu rakamlara baktığımız

zaman kullanıcıların büyük kısmının 16-24 yaş arasındaki gençlerden yani üniversite öğrencilerinden oluştuğu söylenebilir. Facebook'un gençler arasında yoğun olarak kullanılması Facebook'un eğitim amaçlı kullanımının ne kadar önemli olduğunu göstermektedir.

Şekil 2.2. Facebook'un Ayık Aktif Kullanıcı Sayısı

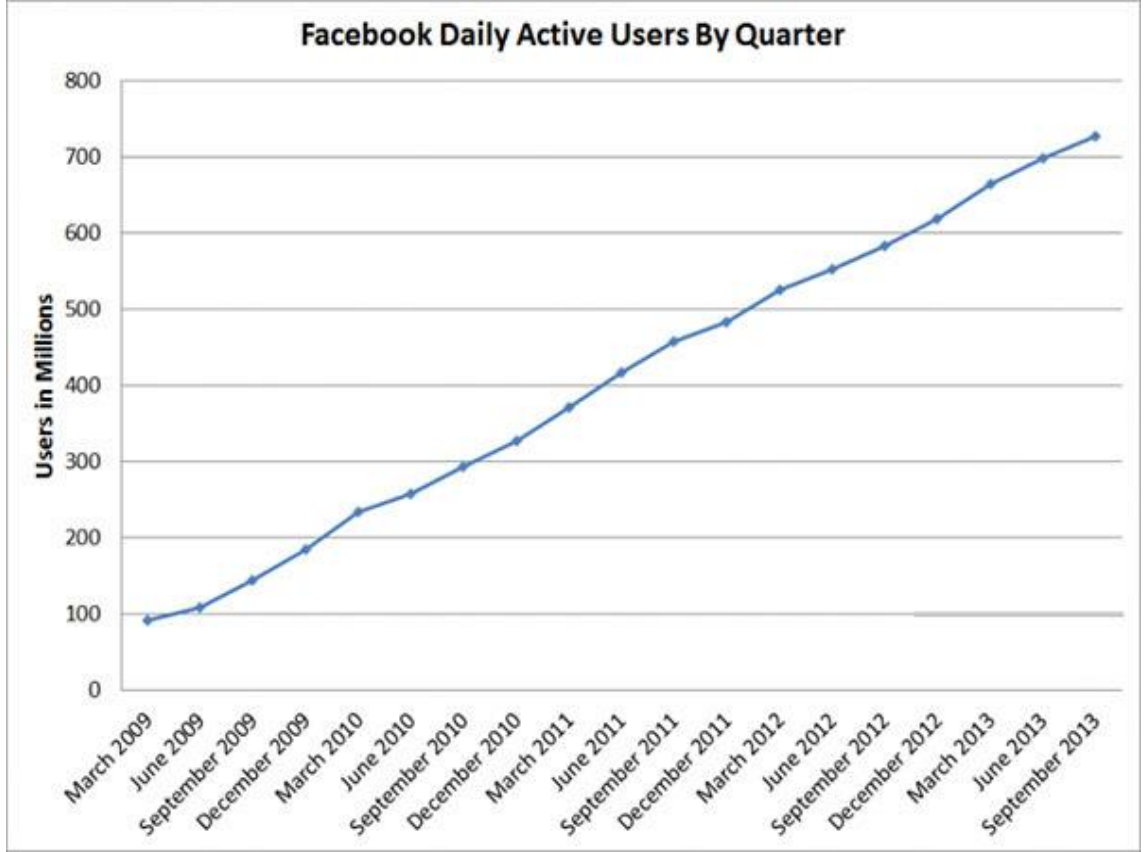
Şekil 2.2' de görüldüğü gibi 2010 yılının 1.çeyreğinde Facebook "aylık aktif" kullanıcı sayısı 431 milyon iken bu sayı 2013 yılının 3.çeyreğinde 1 milyar 189 milyon kullanıcıya ve 2014 yılının 2.çeyreğinde ise Facebook kullanıcı sayısı 1 milyar 320 milyon "aylık aktif" kullanıcıya ulaşmıştır (Facebook 2014). Görüldüğü gibi Facebook kullanıcı sayısı her yıl artış göstererek artmaktadır. Bu verilerden yola çıkarak dünyanın önemli bir kısmının Facebook'u kullandığı söylenebilir.

Şekil 2.3. Facebook'un Aylık Mobil Aktif Kullanıcı Sayısı

Şekil 2.3' te görüldüğü gibi 2012-2014 yılları arasında Facebook “aylık aktif mobil” kullanıcı sayısı her yıl giderek artış göstermektedir. 2014 Facebook “aylık aktif mobil” kullanıcı sayısı ise 1 milyar 8 milyondur (Facebook 2014). Son zamanlarda insanların akıllı telefonlar kullanmaya başlaması ile birlikte kullanıcıların Facebook’a giriş yapmak için mobil telefonları daha çok tercih ettikleri söylenebilir.

Şekil 2.4. Facebook'un Günlük Aktif Kullanıcı Sayısı

Şekil 2.4' te görüldüğü gibi 2009-2013 yılları arasında Facebook “günlük aktif” kullanıcı sayısının da her yıl giderek artış gösterdiği görülmektedir. Facebook “günlük aktif” kullanıcı sayısı; 2013 Mart ayında günlük aktif kullanıcı sayısı 100 milyon civarında iken 2013 Eylül ayında 730 milyon civarında ve 2014 Haziran ayında ise bu sayı 829 milyona ulaşmıştır (Facebook 2014).

2.2.1.1. Facebook sitesinin fonksiyonları

Fotoğraflar: Fotoğraflar uygulaması ile kullanıcılar kendi aralarında fotoğraflarını, kendilerini ve arkadaşlarını da üzerine etiketleyerek sunabilmektedir. Bazı gizlilik sorunları nedeniyle Facebook, fotoğrafların görüntülenmeleri üzerinde bazı sınırlamalar koymuştur (Wikipedi 2014). Ağustos 2007 itibariyle; Facebook'ta 31.31 milyar fotoğraf bulunmaktadır, bu da kişi başı 31 fotoğrafa denk gelmektedir. Fotoğraflar herkes tarafından görülebilir; ancak gerekli ayarlamalar yapıldığı takdirde hiçbir kullanıcı tarafından da görülmeyebilir (Wikipedi 2014).

Armağanlar: Armağanlar, Facebook'un Şubat 2007 tarihinden itibaren yaptığı bir uygulamadır. Kullanıcılar birbirlerine küçük ikonlardan oluşan hediyeler gönderebilmektedir. Bu ikonlar “Apple Tasarımcısı Susan Kare” tarafından tasarlanmaktadır ve kullanıcılar bu hediyeleri gizli ya da açıkça vermektedir (Wikipedi 2014). Kullanıcılar isterse "hediyeler" kutusunu profillerinde de gösterebilir. Kullanıcılar hesaplarının açılmasıyla ücretsiz bir hediye verme hakkına sahiptir. Ancak bundan sonraki hediyeler ise 1 dolar ile ücretlendirilmektedir. Hediyelerin %50'si sevgililer gününde verilmektedir (Wikipedi 2014).

Pazar Yeri: Mayıs 2007 itibarıyla; Facebook Marketplace (Facebook Pazar Yeri) uygulamasıyla satılık eşyalar, kiralık/satılık ev, işler ve diğerleri olmak üzere bir market ortamı yaratmış ve burada kullanıcıların birbirleriyle alışveriş yapmasını sağlamıştır (Wikipedi 2014). Bu hizmetleri ücretsizdir. Bu hizmetten özellikle üniversite öğrencileri yararlanmaktadır. Birçok öğrenci kitap ve okul eşyalarını Facebook dolayısıyla satmaktadırlar. Ayrıca kiralık daireler ve evler de Facebook dolayısıyla markete konmuştur (Wikipedi 2014).

Dürtmeler: Pokes (Dürtmeler) uygulaması ile bir kullanıcının diğer bir kullanıcıyı dürterek diyalog kurmasını sağlamaktadır (Wikipedi 2014).

Etkinlikler: Etkinlikler uygulaması, kullanıcıların arkadaşlarını belli bir buluşma için oluşturabilir ve diğer kullanıcılar da bu etkinlikler için **RSVP**'lerini bildirebilirler (RSVP: Rapid sequential visual presentation. Uluslararası davet verilmesi veya bir davet için yabancı dilde davetiye basılması durumunda davetiyelerin altına konan ve söz konusu davete katılmak için ön bildirim şartı olduğunu ifade eden **Fransızca** kökenli bir kısaltmadır.) (Wikipedi 2014).

Video: Facebook'un video uygulaması ise; kullanıcıların birbirlerine YouTube ve benzeri sitelerdeki videoları göndermelerinin yanı sıra; özel mesajlar da dahil olmak üzere video kamerasıyla görüntü kaydederek bunu mesaj olarak göndermesini sağlar (Wikipedi 2014).

2.2.2. Twitter

Twitter, en fazla 140 karakterden oluşan ve tweet adı verilen internet ortamında kısa mesajlarının gönderildiği ve gönderilen mesajların başkaları tarafından okunabildiği bir mikro-blog servisi. Twitter, her geçen gün karmaşıklaşan internet dünyasına basit bir takip mekanizması sağlamaktadır (<http://www.muhammetilduz.com/sosyal-medya/twitter/> 2015).

Twitter, bir sosyal ağ ve mikroblog sitesidir. Kullanıcılarına tweet adı verilen en fazla 140 karakterlik bir mesajdan oluşan Twitter, akıllı telefonlarla da kullanılabilen bir iletişim aracıdır. Kullanıcılar tarafından gönderilen tweetler kendisini takip eden herkes tarafından görülebilir. Ancak kullanıcılar attıkları tweetlerin istenilen kişiler tarafından da görülmelerini sağlayabilir. Kullanıcılar diğer kullanıcıların takipçileri olarak tweetlerine üye olabilirler. Üye oldukları kişi veya kurumların takipçi sayısını ve bunların kimleri takip ettikleri görebilirler. Tüm kullanıcılar Twitter'ın websitesi aracılığıyla tweetlerini gönderebilir ve alabilirler (Wikipedi 2014).

Mobil telefonlar ve internet üzerinden mesajların paylaşılmasından ortaya çıkan Twitter, yüzbinleri bir araya toplayarak anlık ve kısa sohbet yapma olanağı tanımaktadır. Twitter, anlık mesajlarla iletişimin kurulduğu 140 karakterden oluşan kısa mesajlarla bireyin mevcut durumunu bilgisayar veya mobil telefonlar aracılığıyla herkese paylaştığı ücretsiz bir servis sunmaktadır. Başka bir ifade ile Twitter, insanın gerçek hayatta içinde bulunduğu anda ne yaptığını, kendisini Twitter üzerinde takip edenlerle kısa mesajla özetlediği, durumunu paylaştığı bir platformdur (Sayımer 2008).

Yapılan araştırmalara göre siyasetçiler, sanatçılar, aktörler, aktivistler, yazarlar, bürokratlar, araştırmacılar, televizyon sunucuları, radyo programcıları, kanaat önderleri, iş adamları gibi ülkenin tanınan ve bilinen şahsiyetleri Facebook'tan çok Twitter'ı kullanmayı tercih etmektedirler (<http://hursedanet/Muhammet-Serif/42793/Gunumuzun-Yukselen-Trendi-Sosyal-Medya.html> 2014). Yine aynı şekilde son zamanlarda bakanlıklar, kurumsal şirketler, ticari şirketler, siyasi partiler, vakıflar, dernekler, cemiyetler, hastaneler, belediyeler, gazeteler, haber siteleri ve bankalar da Twitter üzerinden internet kullanıcılarına ulaşmaya ve hizmet vermeye çalışmaktadırlar. Bazı belediyeler de (İBB) bünyelerinde bulunan birimlere/müdürlüklere ayrı ayrı Twitter hesabı açarak, halkın taleplerinin hızlı bir şekilde yerine getirilmesini

amaçlamaktadırlar. Twitter, Facebook'taki gibi arkadaşlık sistemiyle değil de takipçi sistemiyle faaliyet yürütmektedir. Bu sebeple de internet kullanıcıları tarafından popülaritesini hızla artırmaktadır (<http://hursedanet/Muhammet-Serif/42793/Gunumuzun-Yukselen-Trendi-Sosyal-Medya.html> 2014).

Twitter'in 2014 güncel istatistiklerine göre Twitter aylık aktif kullanıcı sayısı 255 milyon. Aktif kullanıcıların %78'i Twitter'a mobil telefonlar kullanarak giriş yapıyor. Twitter'de paylaşılan diğer verilere göre saniyede 5700 tweet atılıyor ve günde toplamda 500 milyon tweet atılıyor (<http://www.sosyalmedyauzmani.com/twitter-istatistikleri-2014/#sthash.uoBjO2vD.dpuf> 2014).

Twitter ile ilgili bazı kavramlar

Aşağıda Twitter ile ilgili bazı kavramlar verilmiştir (<http://hursedanet/Muhammet-Serif/42793/Gunumuzun-Yukselen-Trendi-Sosyal-Medya.html> 2014):

Twitter: Twitter, kullanıcılarına 140 karakterle sınırlı metin, video, fotoğraf ve link paylaşabilmesini sağlayan bir iletişim aracıdır.

Tweet: Twitter sistemi içerisinde yazılan mesajlara verilen genel isme denir.

Retweet (RT): Başka bir kullanıcı tarafından yazılan bir Tweet'in kendi hesabınızdaki kişilere olduğu gibi iletilmesidir.

Mention (@): Fiil olarak "bahsetmek, anmak, söz etmek, ima etmek, dile getirmek" anlamlarına gelir. Twitter'da da başında "@" işareti kullanılarak gönderilen mesajlardır.

Direkt Mesaj (DM): Özel mesaj gönderme işlemidir. Bu işlemi yapabilmek için kişilerin birbirlerini takip etmesi gerekir.

Hashtag: Başına # işareti konularak yazılan sözcüklerle ifade edilir. Konu başlığı ya da etiket olarak da nitelendirilebilir.

TrendingTopic (TT): En çok konuşulan konuları gösteren listedir. Popüler konu başlıklarını gösteren liste de denilebilir.

Favorilere Ekleme (FAV): Twitter'da takip ettiğiniz kişilerin paylaştığı ve aralarında beğendiğiniz Tweet'lerinin favorilere eklenmesi işlemidir.

Çizelge.2.1. Twitterin Bazı Ülkeler Bazında Kullanıcı Sayısı ve Yaygınlık Yüzdesi

Ülkeler	Twitter Yaygınlık Yüzdesi (%)	İnternet Nüfusu (Milyon)	Twitter kullanıcı Sayısı (Milyon)	Twitter Kullanıcıları İçindeki Yüzdesi (%)
Türkiye	31.1	36 455 000	11 337 505	6
Japonya	29.7	101 228 736	30 064 935	17
Hollanda	29.1	15 071 191	4 385 717	2
Venezuela	28.2	10 976 342	3 095 328	2
Filipinler	25.6	33 600 000	8 601 600	5
Birleşik Krallık	24.2	52 731 209	12 760 953	7
Endonezya	23.4	55 000 000	12 870 000	7
Kanada	23.0	27 757 540	6 384 234	4
Kolombiya	20.1	25 000 000	5 025 000	3
ABD	19.4	245 203 319	47 569 444	27
Arjantin	19.2	28 000 000	5 376 000	3
İspanya	19.0	30 654 678	5 824 389	3
Brezilya	19.0	81 798 000	15 541 620	9
Singapur	18.1	3 658 400	662 17	0
Meksika	17.9	42 000 000	7 518 000	4

(<http://www.teknolojioku.com/haber/twitteri-en-cok-kullanan-ulke-belli-oldu14557.html> 2014).

2.2.3. YouTube

YouTube üç Amerikalı iş arkadaşının (Chad Hurley, Steve Chen ve Jawed Karim) eğlence amaçlı olarak açtıkları daha sonra Google'ye 1.65 milyar dolara sattıkları ve "Video Paylaşım Sitesi" olarak adlandırabileceğimiz bir web sitesi hizmetidir. YouTube aynı zamanda bir sosyal ağ sitesidir. YouTube yaklaşık 200 milyon video barındırmaktadır (www.sosyalsosyal.com, 2014).

YouTube'un 2013 Mart ayında açıkladığı rakamlara göre aylık 1 milyar kişi Youtube'u ziyaret etmektedir. YouTube'de her ay 6 milyar saatlik video izlenmektedir. Siteyi en fazla ziyaret eden kullanıcılar 18-34 yaş aralığındadır (YouTube, 2013).

2.2.4. LinkedIn

Profesyonel iş hayatındaki insanların bir arada bulunduğu iş, kariyer, eğitim vb. alanlarda deneyimlerini paylaştığı profesyonel bir ağıdır .

LinkedIn, 5 Mayıs 2005 yılında kuruldu. Mayıs 2014 tarihi itibariyle Kullanıcı sayısı 300 milyon civarında, LinkedIn kullanıcılarının %40'ı profillerini günlük olarak kontrol ediyor. LinkedIn işletme sayfa sayısı 3 milyon ve LinkedIn işletme sayfalarında

ürün ve hizmetlerini sergileyen şirket sayısı ise 1.2 milyon adet (<http://sibelhos.com/linkedin-hakkında-bilmeniz-gereken-65-istatistik>, 2014).

2.2.5. Google+

Google'ın yeni sosyal ağ sitesidir. Takip ettiğiniz/Sizi takip eden kişilerle görüntülü konuşma, fotoğraf, video, link paylaşımı yapabileceğiniz her geçen gün gelişmekte olan sitedir (www.sosyalsosyal.com, 2014).

Google'ın Ekim 2013 tarihli açıklamasına göre Google+'ın aylık aktif kullanıcı sayısı 540 milyondur (<http://sosyalmedya.com> 2014).

2.3. Sosyal Ağlar ve Eğitim

Günümüzde sosyal ağlar insanlar arasında o kadar rağbet görmektedir ki toplumu etkilemekle beraber toplumun bazı alışkanlıklarını değiştirmekte ve bu değişimin devam edeceği de görülmektedir. Sosyal ağlar birçok alanda olduğu gibi eğitim alanında da önemli bir olanağı içerisinde barındırmaktadır. Sosyal ağların özelliklerinin ve fonksiyonlarının çok fazla olması öğretmenlerin sosyal ağları eğitim-öğretim süreçlerinde aktif, yaratıcı ve işbirlikçi öğrenme ile desteklemelerine, öğrenci-öğrenci, öğretmen-öğrenci etkileşimini artırma, içerik geliştirme, öğrencilerin araştırma, sorgulama, problem çözme becerilerini kullanma ve geliştirmeleri konusunda destek olmaktadır (Gülbahar ve vd. 2010).

Sosyal iletişim ağlarının oldukça yeni olması sebebiyle eğitimde kullanımı ile ilgili araştırmalarda oldukça sınırlıdır. Yapılan araştırmalara göre öğrencilerin büyük bir bölümü bu sosyal ağlarda zamanlarının oldukça önemli sayılabilecek kısımlarını harcamaktadırlar (Jones ve vd. 2010). Bu da sosyal ağlarda oluşturulan öğrenme ortamlarının öğrencilerin daha çok ilgisini çekeceğini ve bu sayede öğretimin daha etkili olacağını göstermektedir.

Paylaşım ve çok taraflı etkileşimli bir ortam sağlayan sosyal ağlar, öğrencilerin birbirlerini ve öğretmenlerini arkadaş listesine ekleyerek zaman ve mekandan bağımsız olarak iletişim kurmalarına imkan tanımaktadır. Ayrıca öğrencilere kendi bilgilerini oluşturma, paylaşma ve geliştirme fırsatı ile birlikte ilgi alanları doğrultusunda istedikleri topluluklara ya da ağlara katılarak tartışma ve bilgi alışverişi yapabilmelerini sağlamaktadır. Bu sayede sosyal ağların öğrenme – öğretme süreçlerinde kullanıldığı

taktirde öğrenmenin kontrolünün tamamen bireyin kendisine aktarıldığı ve kişisel bir öğrenme sağlanabileceği ortamlar sunulabilir. Bu durum sosyal ağların öğrenme – öğretim süreçlerinde kullanıldığında oldukça etkili olabileceğini göstermektedir (Mazman 2009).

Gençlerin, dünya genelinde olduğu gibi ülke genelinde de sosyal medyada (Facebook, Twitter) aktif oldukları bilinmektedir. Araştırma sonuçlarına göre, gençlerin çoğu eskisi gibi kitap, dergi, gazete okumamaktadır. Hatta televizyona ve haber sitelerine bile bakmamaktadırlar ([http://hurseda.net/Muhammet-Serif/42793/Gunumuzun-Yukselen-Trendi-Sosyal Medya.html](http://hurseda.net/Muhammet-Serif/42793/Gunumuzun-Yukselen-Trendi-Sosyal-Medya.html) 2014). Bilgisayarın başına geçtiklerinde yaptıkları ilk iş, Twitter'a ya da Facebook'a girmeleridir. Yani gençlik gündemi televizyon, gazete ve internet sitelerinden değil, sosyal medyadan takip etmektedir ([http://hurseda.net/Muhammet-Serif/42793/Gunumuzun-Yukselen-Trendi-Sosyal Medya.html](http://hurseda.net/Muhammet-Serif/42793/Gunumuzun-Yukselen-Trendi-Sosyal-Medya.html) 2014). Gençlerin sosyal ağları yoğun olarak kullandığı ve sosyal ağlarda zamanlarının önemli bir kısmını geçirdiği bu ortamı eğitim-öğretim süreçlerine entegre ederek kullanmanın önemi daha da artmaktadır.

Munoz ve Towner (2009) yapmış oldukları çalışmalarında, öğrencilerin derslerini desteklemek amacıyla öğrenilen yeni konulara ilişkin uygun resimlerin, videoların, mesajların, derslere ait ödevlerin ve uygulamaların Facebook sosyal ağında paylaşarak eğitim amaçlı kullanılabilceğini belirtmişlerdir. Facebook ortamında konularla ilgili web adreslerini ve videoları, belgelerini (Google Docs)'de Facebook'a entegre ederek öğrencilerin sunularını, ödevlerini ve diğer ürünlerini paylaşarak öğrenme ve öğretme ortamlarını zenginleştirebileceklerini belirtmişlerdir (Çam 2012).

Blackey ve Chew (2009) sosyal ağların öğrenme ve öğretim deneyimlerini zenginleştirmek için yüksek öğretimdeki öğrenciler, akademisyenler ve kurumlar açısından faydalarından bahsettikleri çalışmalarında; sosyal ağların iletişim becerilerini geliştirdiği, işbirlikçi öğrenmeyi sağladığı ve akran desteğini sağladığını belirtmişlerdir. Ayrıca sosyal ağların kolay kullanılmalrı ve ücretsiz olmaları, öğrenciler açısından kolaylıkla eğitime entegre edilmesine yol açmakta ve bu tür kullanımların hızla yaygınlaşmasına neden olmaktadır (Blackey ve Chew 2009, akt.: Kıcı 2012).

Her ne kadar eğitimciler öğretim sürecinde kullanmak üzere popüler, fonksiyonel ve ilgi çekici eğitim teknolojileri geliştirmede zorlansalar da, genç bireyler tamamen eğitsel amaç kaygısı taşımadan oluşturulmuş olan MySpace ve Facebook gibi binlerce sosyal ağ sitelerine üye olmakta, bloglar oluşturup, yazmakta, Flickr gibi sitelerde fotoğraflarını paylaşmakta, Second Life gibi üç boyutlu dünyalara katılmakta ve tüm bunların dışında MSN gibi farklı çevrimiçi mesajlaşma sistemlerini kullanarak sosyal topluluklar oluşturmaktadırlar (Attwell 2006). Bu yüzden, eğitimcilerin etkili araç ve ortam arayışlarında zaten birçok fonksiyonu ile uygun olan ve öğrencilerin ilgisini çekmiş olan sosyal ağ ortamlarının eğitimciler tarafından da kullanılması önemlidir. Albion (2007), yeni teknolojiler hızla geliştikçe ve yayıldıkça bu araçların eğitim bağlamında kullanımının önemini vurgularken eğitimcileri de bu gelişim sürecinin dışına bırakmanın söz konusu olmadığını ve özellikle öğretmen eğitiminde öğretmenlerin yetiştirilmesini zenginleştirme ve öğretmen adaylarını sınıflarında bu uygulamaları etkili kullanma fırsatlarını sağlama ve onları bu sürece hazırlamanın da ayrı bir önem taşıdığını ifade etmiştir (Akt.: Mazman 2009).

Sosyal ağların eğitimde bir araç olarak kullanılmasının getirebileceği avantajlar aşağıdaki gibi sıralanmıştır (Yamamoto ve vd. 2010):

1. Zamandan ve mekandan bağımsız olma,
2. Eğitimde bilgisayar kullanımının eğitimin kalitesini, başarısını ve verimliliğini arttırması,
3. Bilgisayar teknolojilerindeki gelişmeler sayesinde daha kısa sürede ve daha sistemli öğrenebilmenin sağlanması,
4. Öğrenmeyi bireyselleştirmesi,
5. Anında geri-bildirim alınabilmesi,
6. Öğrencinin ders içeriğini istediği kadar tekrar edebilmesine olanak sağlaması,
7. İçeriğin kolay görüntülenebilmesi,
8. Görsel ve işitsel öğrenme ortamları tasarımına izin vermesi,

9. Laboratuvar gerektiren derslerin benzetim animasyon ve sanal laboratuvarlar sayesinde öğrencilere daha az maliyetle ve daha tehlikesiz olarak sunulabilmesi,
10. Ders içeriğinin ve eş-zamanlı (senkron) sınıf (sanal sınıf) uygulamalarının arşivlenebilmesi,
11. İki yönlü iletişim sağlanabilmesi,
12. Geleneksel programlara göre öğrencilerin araştırma, bilgi ve becerilerini arttırmada daha gönüllü davranmalarını sağlaması,
13. Öğrenci performansını değerlendirmeye olanak vermesi,
14. Değerlendirme sonuçlarının ölçümünde hata olasılığının minimuma düşmesi,
15. Öğrencilerin ve öğretmenlerin bilgiye ulaşma, değerlendirme, kullanma ve etkili olarak alıntı yapma becerilerinin gelişmesini sağlaması.

Çevrimiçi sosyal ağların öğretim amaçlı kullanımı göz önüne alındığında asıl sorulması gereken soru, bu yeni araçların hangi koşullarda kullanılmasının öğrenci başarısına olumlu yönde etki edeceğidir. Çevrimiçi sosyal ağlar dikkatlice seçildiğinde, uygun bir biçimde uygulandığında, çevrimiçi topluluklar aracılığıyla ve yenilikçi eğitim uygulamaları ile bütünleştirildiğinde, öğrencilere içinde bulunduğumuz yüzyılda başarılı olmak için gerekli becerileri kazandırmaya ve onların küresel dünyada iletişim ve işbirlikçi yeteneklerini geliştirmeye yardımcı olur (Discipio 2008). Çevrimiçi sosyal ağlar, ilk bakışta öğretimsel açıdan yabancı araçlar olarak görülebilmektedirler. Ancak birçok öğretmen, kısa sürede bu araçları, anlamlı öğrenme deneyimleri yaratmak için etkili bir biçimde kullanmanın yollarını bulacaklardır (Discipio 2008, akt.: Kuzu 2014).

3. MATERYAL VE YÖNTEM

3.1. Araştırma Modeli

Bu çalışmada Fen ve Teknoloji öğretmen adaylarının sosyal ağların eğitimde kullanılmasıyla ilgili görüşleri araştırılmıştır. Bu amaçla araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden tarama modeli kullanılmıştır. Genel tarama modelleri, çok sayıda elemandan oluşan bir evrende, evren hakkında genel bir yargıya varmak amacı ile evrenin tümü ya da ondan alınacak bir grup örnek ya da örneklem üzerinde yapılan tarama düzenlemeleridir. Ayrıca araştırma grubunun verdiği cevapların, onların demografik özelliklerine göre değişip değişmediği de incelenecektir. Bu yönüyle araştırma “ilişkisel tarama modeli” olarak da adlandırılabilir (Büyüköztürk ve vd. 2010). Ayrıca nitel araştırma yönteminden yararlanılmış ve nitel veriler yapılandırılmış görüşme formu ile toplanılmıştır.

Araştırmadan elde edilen nicel ve nitel veriler derinlemesine incelenmiştir. Fen ve Teknoloji öğretmen adaylarının sosyal ağların eğitimde kullanılmasına ilişkin görüşlerini incelemek amacıyla kullanılan “sosyal ağların eğitimde kullanım tutum ölçeği”nden elde edilen veriler araştırmanın nicel kısmını oluşturmaktadır. Araştırmanın nitel kısmını ise “sosyal ağların eğitimde kullanılmasına ilişkin görüşme formu” yoluyla elde edilen veriler oluşturmaktadır.

3.2. Örneklem

Bu çalışmanın örneklemini, 2013-2014 Eğitim-Öğretim Yılı Bahar Dönemi Adıyaman Üniversitesi Eğitim Fakültesi Fen ve Teknoloji Öğretmenliği bölümünün 1.,2. ve 3. sınıfında öğrenim gören toplam 183 öğretmen adayı oluşturmaktadır.

3.3. Veri Toplama Araçları

Bu bölümde araştırmada veri toplama aracı olarak kullanılan “Sosyal Ağların Eğitimde Kullanım Tutum Ölçeği” ve “Sosyal Ağların Eğitimde Kullanılmasına İlişkin Görüşme Formu” na ilişkin bilgiler yer almaktadır.

3.3.1. Sosyal ağların eğitimde kullanım tutum ölçeği

Özden ve vd. (2012) tarafından geliştirilen geçerlilik ve güvenilirliği sağlanmış 5’li likert tipli ankette “Sosyal ağların eğitimde kullanım tutum ölçeği” kullanılmıştır. Ölçek; Adıyaman Üniversitesi Eğitim Fakültesi Fen Bilgisi Öğretmenliğini okuyan toplam 237 öğrenciye uygulanmıştır. Ölçeğin son hali 5’li likert tipi 23 maddeden

oluşmaktadır. Geçerlilik ve güvenilirliği hesaplamak için Cronbach alpha katsayısı hesaplanmış ve ölçeğin geneli için 0.924 bulunmuştur. Bu da ölçeğin istatistiksel olarak geçerli ve güvenilir olduğunu göstermektedir. Bu araştırmada da ölçeğin güvenilirlik hesaplaması yapılmış ve Cronbach alpha katsayısı 0.831 olarak bulunmuştur. Bu değer ve bu ölçeğin çalışmamız için güvenilir olduğu söylenebilir.

3.3.2. Sosyal ağların eğitimde kullanımına ilişkin görüşme formu

Yarı yapılandırılmış 7 açık uçlu maddeden oluşan görüşme formu, öğretmen adaylarına verilmiş, formun belli bir süre içerisinde uygulanması sağlanmıştır. Araştırmacıların isimleri gizli tutularak, araştırmacılar A1, A2, A3, A4, A5, A6, A7, A8, A9 ve A10 kodlarıyla isimlendirilmiştir. Görüşmeye katılan öğretmen adaylarının 5'i kız ve 5'i de erkek olup toplam 10 kişiden oluşmaktadır.

3.4. Verilerin Analizi

Bu çalışmada toplanan nicel veriler, SPSS 15.00 (Statistical Package For Social Sciences) paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Nicel veriler analiz edilirken;

- Öğretmen adaylarının demografik özelliklerini incelemek için frekans ve yüzde değerleri kullanılmıştır.
- Öğretmen adaylarının sosyal ağların eğitimde kullanılmasına yönelik görüşlerinin cinsiyet, sosyal ağlara giriş yapılırken tercih edilen cihaz değişkenlerine göre incelemek için iki ortalama farkın önemlilik testi olan t testi (Independent Samples t-test) kullanılmıştır.
- Öğretmen adaylarının sosyal ağların eğitimde kullanılmasına yönelik görüşlerinin sınıf, kullanılan sosyal ağ sitesi sayısı, sosyal ağları kullanım amacı sayısı, günlük kullanım süresi değişkenlerine göre incelemek için de ilişkisiz örneklem için tek yönlü varyans analizi (One-Way ANOVA) kullanılmıştır. İlişkisiz örneklem için tek faktörlü varyans analizi (One-Way ANOVA); ilişkisiz iki ya da daha çok örneklem ortalaması arasındaki farkın sıfırdan anlamlı bir şekilde olup olmadığını test etmek üzere uygulanır (Büyüköztürk 2010). One-Way ANOVA testinde anlamlı farkın oluşması durumunda hangi gruplar arasında anlamlı fark olduğunu bulmak için “Tukey Testi” kullanılmıştır. Verilerin analizinde anlamlılık düzeyi (p) .05 ölçüt olarak alınmıştır.

Nitel veriler analiz edilirken betimsel analiz yöntemi kullanılarak yapılmıştır. Betimsel analiz; çeşitli veri toplama teknikleri ile elde edilmiş verilerin daha önceden belirlenmiş temalara göre özetlenmesi ve yorumlanmasını içeren bir nitel veri analiz türüdür. Bu analiz türünde araştırmacı görüştüğü ya da gözlemiş olduğu bireylerin görüşlerini çarpıcı bir biçimde yansıtabilmek amacıyla doğrudan alıntılara sık sık yer verebilmektedir. Bu analiz türünde temel amaç, elde edilmiş olan bulguların okuyucuya özetlenmiş ve yorumlanmış bir biçimde sunulmasıdır (Yıldırım ve Şimşek 2003).

4. BULGULAR

Bu bölümde araştırmanın problem ve alt problemine yönelik ulaşılan bulgu ve yorumlara yer verilmiştir. Ayrıca yarı yapılandırılmış görüşme formunun analizinden elde edilen bulgu ve yorumlara da yer verilmiştir.

4.1. Öğretmen Adaylarının Demografik Özelliklerine İlişkin Bulgular

Bu bölümde Fen ve Teknoloji öğretmen adaylarının sosyal ağların eğitimde kullanımına ilişkin görüşlerinin demografik özelliklere göre analizlerine yer verilmiştir. Araştırmada demografik veriler analiz edilirken frekans ve yüzde değerleri kullanılmış , demografik özelliklerin sosyal ağların eğitimde kullanılmasına ilişkin öğrenci görüşleri analiz edilirken de t testi ve one way onava testleri yapılarak bulgular ve yorumlar yapılmıştır.

Çizelge 4.1. Öğretmen Adaylarının Cinsiyete Göre Dağılımları

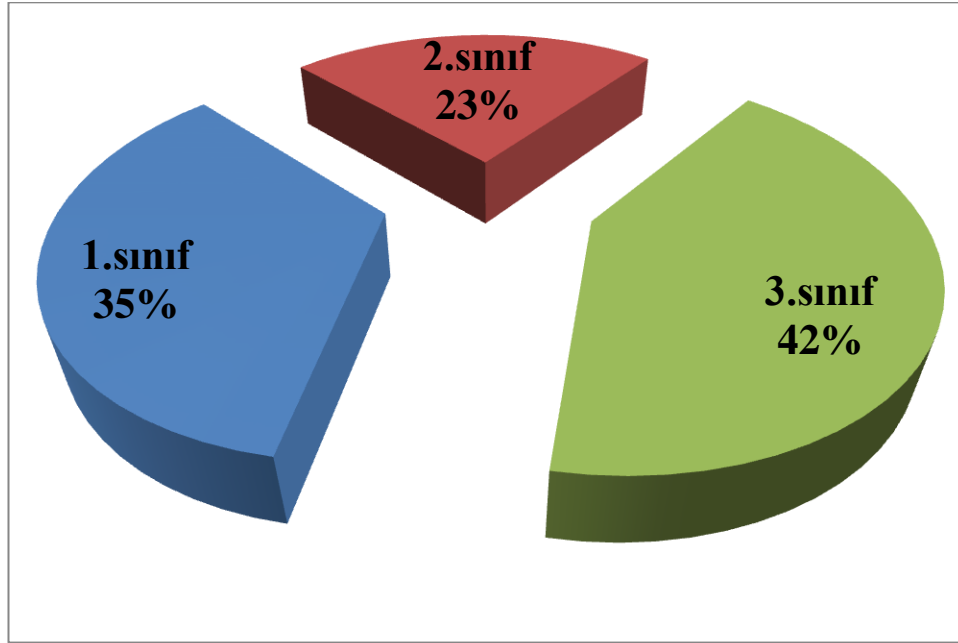
Cinsiyet	Frekans(f)	Yüzde(%)
KIZ	139	76
ERKEK	44	24
TOPLAM	183	100

Çizelge 4.1'e göre öğretmen adaylarının cinsiyete göre dağılımları incelendiğinde, katılımcıların %76 'sı kız, %24'ü erkek olduğu görülmektedir. Katılımcıların çoğunluğunun kız olduğu söylenebilir.

Çizelge 4.2. Öğretmen Adaylarının Sınıflarına Göre Dağılımları

Sınıf	Frekans(f)	Yüzde(%)
1.sınıf	62	33,9
2.sınıf	42	23
3.sınıf	79	43,1
TOPLAM	183	100

Çizelge 4.2'ye göre öğretmen adaylarının sınıflarına göre dağılımları incelendiğinde, öğretmen adaylarının %33,9'unun 1.sınıf, %23'ünün 2.sınıf ve %43,1'inin 3.sınıf öğrencisi olduğu görülmektedir. Öğretmen adayların çoğunluğunun 3.sınıf öğrencisi olduğu söylenebilir.

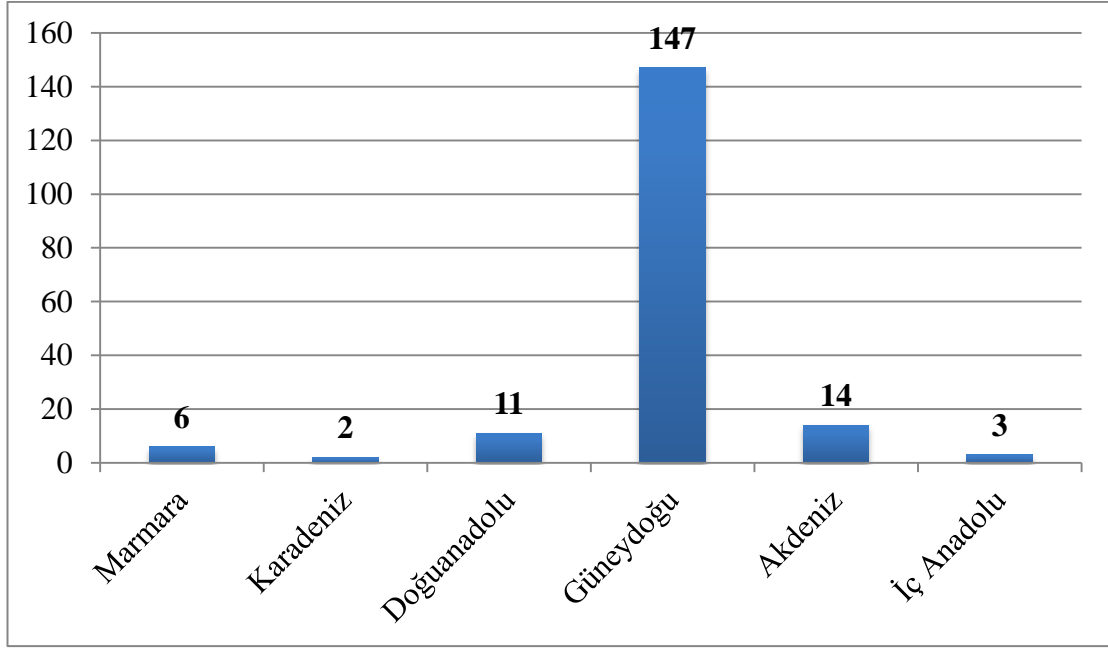

Şekil 4.1. Öğretmen Adaylarının Sınıflara Göre Dağılımları

Çizelge 4.3. Öğretmen Adaylarının Ailelerinin Yaşadığı Bölgeye Göre Dağılımları

Bölge	Frekans(f)	Yüzde(%)
Marmara	6	3,3
Karadeniz	2	1,1
Doğu Anadolu	11	6
Güneydoğu	147	80,3
Akdeniz	14	7,7
İç Anadolu	3	1,6
Toplam	183	100

Çizelge 4.3'e göre öğretmen adaylarının ailelerinin yaşadığı bölgeye göre dağılımları incelendiğinde, katılımcıların %3,3'ünün Marmara, %1,1'inin Karadeniz, %6'sının Doğu Anadolu, %80,3'ünün Güneydoğu Anadolu, %7,7'sinin Akdeniz ve %1,6'sının İç Anadolu Bölgesi'nde yaşamakta oldukları görülmektedir. Katılımcıların büyük bir çoğunluğunun ailesinin Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde yaşadıkları ortaya çıkmıştır.

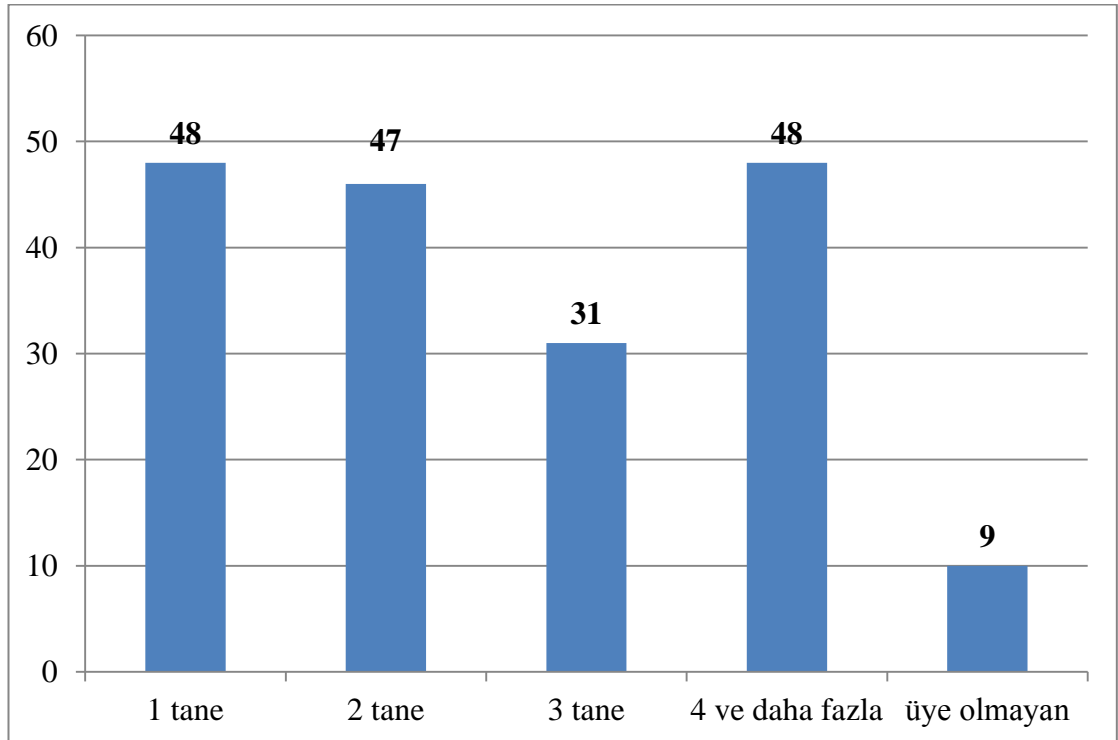
Şekil 4.2. Öğretmen Adaylarının Ailelerinin Yaşadığı Bölgeye Göre Dağılımları

“Hangi sosyal ağ sitelerine üyesiniz?” sorusuna yanıt veren öğretmen adaylarının üye olunan sosyal ağ sitesi sayıları çizelgede belirtilmiştir (Sosyal ağ siteleri; Facebook, Twitter, Skype, You Tube, Google+, LinkedIn ve diğer).

Çizelge 4.4. Üye Olunan Sosyal Ağ Sitelerinin Sayısına Göre Dağılımları

Üye Olunan Sosyal Ağ Sitesi Sayısı	Frekans(f)	Yüzde(%)
1 tane	48	26,2
2 tane	47	25,7
3 tane	31	16,9
4 ve daha fazla	48	26,2
Üye olmayan	9	4,9
Toplam	183	100

Çizelge 4.4'e göre öğretmen adaylarının üye oldukları sosyal ağ sitelerinin sayısı incelendiğinde; 1 tanesine üye olanların %26,2, 2 tanesine üye olanların %25,7, 3 tanesine üye olanların %16,9, 4 ve daha fazlasına üye olanların %26,2 ve hiç üye olmayanların ise %4,9 olduğu görülmektedir. Öğretmen adaylarından 1 tanesine üye olanlar ile 4 ve daha fazla sosyal ağ sitesine üye olanların yüzdelerinin aynı olduğu ve diğerlerine göre daha fazla bir orana sahip oldukları ortaya çıkmıştır.

Şekil 4.3. Öğretmen Adaylarının Üye Olunan Sosyal Ağ Sitesi Dağılımları

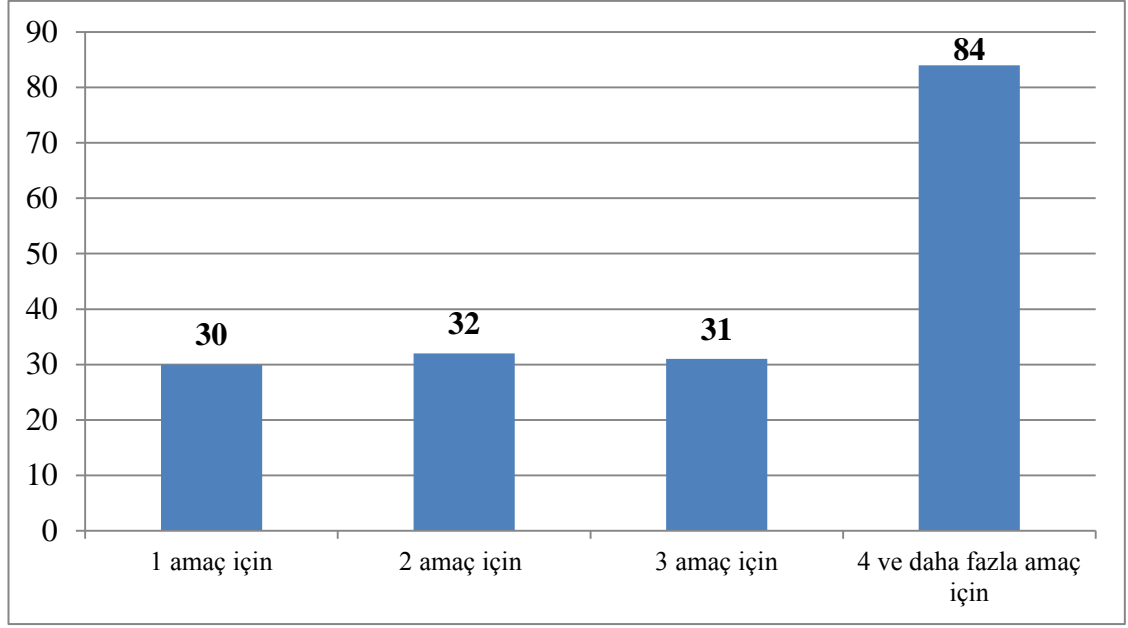

“Sosyal ağ sitelerini hangi amaç için kullanıyorsunuz?” sorusuna öğretmen adaylarının verdiği cevaplar amaç sayısına göre belirtilmiş olup çizelgede gösterilmiştir. Amaçlar şu şekildedir; fotoğraf paylaşımı, video paylaşımı, kaynak–materyal paylaşımı, mesajlaşma, gündemi takip etme, arkadaşlarıyla iletişim kurma ve diğerleri şeklindedir.

Çizelge 4.5. Sosyal Ağ Sitelerinin Kullanım Amaçlarına Göre Dağılımları

Amaç sayısı	Frekans(f)	Yüzde(%)
1 amaç için	30	16,4
2 amaç için	32	17,5
3 amaç için	31	16,9
4 ve daha fazla amaç için	84	45,9
Toplam	177	96,7

Çizelge 4.5’e göre öğretmen adaylarının sosyal ağları hangi amaçlar için kullandıklarına ilişkin amaç sayıları incelendiğinde, bir amaç için kullananların %16,4, “2 amaç” için kullananların %17,5, “3 amaç” için kullananların %16,9, “4 ve daha fazla” amaç için kullananların ise %45,9 oranında olduğu görülmektedir. Öğretmen adaylarının sosyal ağları kullanım amaç sayısına bakıldığında en fazla kullananların “4 ve daha fazla” sayıda amaç için kullandıkları söylenebilir.

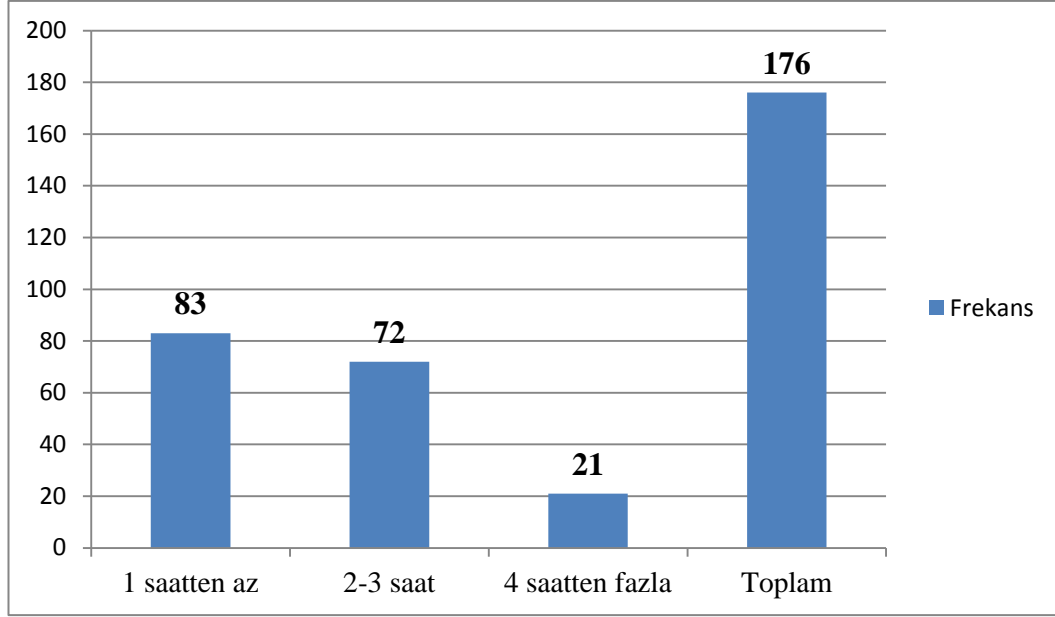
Şekil 4.4. Öğretmen Adaylarının Sosyal Ağları Kullanım Amacı Sayısına Göre Dağılımları

“Sosyal ağ sitelerinde bir günde ortalama ne kadar zaman geçiriyorsunuz?” sorusuna katılımcıların verdikleri cevaplar çizelgede belirtilmiştir.

Çizelge 4.6. Sosyal Ağ Sitelerinde Bir Günde Geçirilen Zamana Göre Dağılımlar

Günlük Kullanım Süresi	Frekans(f)	Yüzde(%)
1 saatten az	83	47,1
2-3 saat	72	41
4 saatten fazla	21	11,9
Toplam	176	100

Çizelge 4.6’ya göre öğretmen adaylarının bir günde sosyal ağ sitelerinde geçirdikleri süre incelendiğinde, bir saatten az zaman geçiren %47,1, iki-üç saat arası zaman geçiren %41 ve dört saatten daha fazla zaman geçiren %11,9 olduğu görülmektedir. Öğretmen adaylarının bir günde sosyal ağ sitelerinde geçirdikleri süre en fazla %45,4 ile bir saatten az olduğu söylenebilir.

Şekil 4.5. Öğretmen Adaylarının Sosyal Ağlarda Günlük Geçirilen Zamana Göre Dağılımları

“Sosyal ağ sitelerine bağlanmak için hangi araçları tercih ediyorsunuz?” sorusuna katılımcıların verdikleri cevaplar çizelge 4.7. de belirtilmiştir.

Çizelge 4.7. Sosyal Ağ Sitelerine Bağlanmak İçin Tercih Edilen Araçlara Göre Dağılımlar

Tercih Edilen Cihaz	Frekans(f)	Yüzde(%)
Mobil Cihaz	115	63,5
Bilgisayar	66	36,5
Toplam	181	100

Çizelge 4.7’ye göre öğretmen adaylarının sosyal ağ sitelerine giriş yaparken daha çok hangi cihazı kullandıkları incelendiğinde %63,5’inin mobil cihazlardan ve %36,5’inin ise bilgisayardan giriş yaptıkları görülmektedir. Öğretmen adaylarının çoğunluğunun sosyal ağ sitelerine giriş yaparken mobil cihazları tercih ettikleri görülmektedir.

4.2. Öğretmen Adaylarının Sosyal Ağların Eğitimde Kullanılmasına İlişkin Görüşlerine Ait Bulgu ve Yorumlar

Bu bölümde öğretmen adaylarının “sosyal ağların eğitimde kullanılmasına ilişkin görüşleri cinsiyet, sınıf, üye olunan sosyal ağ sitesi sayısı, sosyal ağ sitelerini kullanım amacı, sosyal ağ sitelerinde günlük geçirilen süre ve sosyal ağ sitelerine giriş yapmak için kullanılan cihaz değişkeni açısından anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek için yapılan çalışmaların bulguları ele alınmıştır. Bunları göstermek amacıyla iki değişken için t-testi ve ikiden fazla değişken için one way anova testi yapılarak analizler çizelgede gösterilmiştir.

Öğretmen adaylarının sosyal ağların eğitimde kullanımlarına ilişkin görüşlerinin cinsiyet değişkeni açısından anlamlı farklılık olup olmadığı ilişkisiz örneklem için t – testi yapılarak sonuçlar çizelgede belirtilmiştir.

Çizelge 4.8. Öğretmen Adaylarının Sosyal Ağların Eğitimde Kullanılmasına İlişkin Görüşlerinin Cinsiyet Değişkeni Açısından T Testi Sonuçları

Cinsiyet	N	$\bar{X}$	S	sd	t	P
Kız	139	3,63	0,51	181	1,530	0,128
Erkek	44	3,49	0,56			

Çizelge 4.8’e göre öğretmen adaylarının sosyal ağların eğitimde kullanılmasına ilişkin görüşlerinin cinsiyet değişkeni açısından anlamlı farklılık olup olmadığını ortaya koymak için yapılan ilişkisiz örneklem için t testinde, kızların ortalaması ile ($\bar{X}$ = 3,63) erkeklerin ortalaması ($\bar{X}$ = 3,49) arasında anlamlı bir farkın olmadığı görülmektedir (t181=1,530, P>0.05). Test sonucu hesaplanan etki büyüklüğü (d=0.26) ise bu farkın anlamlı olmamakla birlikte orta düzeyde olduğunu göstermektedir.

Öğretmen adaylarının sosyal ağların eğitimde kullanılmasına ilişkin görüşlerinin sınıf değişkeni açısından anlamlı farklılık olup olmadığını ilişkisiz örneklem için tek yönlü varyans analizi (One Way Anova) yapılarak sonuçlar çizelgede belirtilmiştir.

Çizelge 4.9. Öğretmen Adaylarının Sosyal Ağların Eğitimde Kullanılmasına İlişkin Görüşlerinin Sınıf Değişkeni Açısından One Way Anova Testi Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplar Arası	1,033	2	0,517	1,905	0,152
Gruplar içi	48,830	180	0,271		
Toplam	49,864	182			

Çizelge 4.9 'a göre öğretmen adayların sınıf değişkeni açısından sosyal ağların eğitimde kullanılmasına ilişkin görüşlerinin değişkenlik gösterip göstermediğini sınamak için ilişkisiz örneklem için varyans analizi ile madde ortalamaları karşılaştırılmış olup, test sonunda, 1. sınıfta olanların madde ortalamasının ($\bar{X}=3,49$), 2. sınıfta olanların madde ortalamasının ($\bar{X}=3,63$) ve 3. sınıfta olanların madde ortalamasının ($\bar{X}=3,65$) olduğu, böylece sınıfların madde ortalamaları arasındaki küçük farkların olduğu görülmüştür. Ancak ortalamalar üzerinde yapılan varyans analizi sonuçlarına göre öğretmen adaylarının sosyal ağların eğitimde kullanılması ile ilgili görüşleri arasında sınıf değişkeni açısından anlamlı bir farkın olmadığı belirlenmiştir ($F_{(2-180)}=0,83$, $P>0.05$). Test sonucu hesaplanan etki büyüklüğü ($\eta^2=0.020$). Bu farkın orta düzeyde olduğunu göstermektedir.

Öğretmen adaylarının sosyal ağların eğitimde kullanımlarına ilişkin görüşlerinin ailelerinin yaşadığı şehrin bulunduğu bölge değişkeni açısından anlamlı farklılık olup olmadığını ilişkisiz örneklem için tek yönlü varyans analizi (One Way Anova) yapılarak sonuçlar çizelgede belirtilmiştir.

Çizelge 4.10. Öğretmen Adaylarının Sosyal Ağların Eğitimde Kullanılmasına İlişkin Görüşlerinin Ailenin Yaşadığı Şehrin Bulunduğu Bölge Değişkenine Göre İncelenmesinde Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplar Arası	1,147	5	0,229	0,833	0,528
Gruplar içi	48,717	177	0,275		
Toplam	49,864	182			

Öğretmen adayların ailelerinin yaşadığı şehrin bulunduğu bölge değişkeni açısından sosyal ağların eğitimde kullanılmasına ilişkin görüşlerinin değişkenlik gösterip göstermediğini sınamak için katılımcıların ailelerinin yaşadığı şehrin bulunduğu bölgeye göre oluşturulan grupların madde ortalamaları ilişkisiz örneklemeler için varyans analizi ile karşılaştırılmış olup, test sonunda, ailesinin yaşadığı şehir Marmara Bölgesi'nde olanların ortalaması ($\bar{X}=3,81$), ailesinin yaşadığı şehir Karadeniz Bölgesi'nde olanların ortalaması ($\bar{X}=3,82$), ailesinin yaşadığı şehir Doğu Anadolu Bölgesi'nde olanların ortalaması ($\bar{X}=3,46$), ailesinin yaşadığı şehir Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde olanların ortalaması ($\bar{X}=3,57$), ailesinin yaşadığı şehir Akdeniz Bölgesi'nde olanların ortalaması ($\bar{X}=3,77$) ve ailesinin yaşadığı şehir İç Anadolu Bölgesi'nde olanların ortalaması ($\bar{X}=3,71$) olduğu görülmüş, bunun sonucunda öğretmen adaylarının ailelerinin yaşadığı bölge değişkeninin sosyal ağların eğitimde kullanılması ile ilgili görüşlerinin belirlenmesinde anlamlı fark ortaya çıkarmadığı belirlenmiştir ($F_{(5-177)}=0,83$, $P>0.05$). Test sonucu hesaplanan etki büyüklüğü ($\eta^2=0.02$) ise bu farkın orta düzeyde olduğunu göstermektedir.

Öğretmen adaylarının sosyal ağların eğitimde kullanımlarına ilişkin görüşlerinin üye olunan Sosyal Ağ Sitesi Sayısı değişkeni açısından anlamlı farklılık olup olmadığını tespit etmek için ilişkisiz örneklemeler için tek yönlü varyans analizi (One Way Anova) yapılarak sonuçlar çizelgede belirtilmiştir (Sosyal ağ siteleri; facebook, twitter, skype, you tube, google+, linkedin ve diğer).

Çizelge 4.11. Öğretmen Adaylarının Sosyal Ağların Eğitimde Kullanılmasına İlişkin Görüşlerinin Üye Olunan Sosyal Ağ Sitesi Sayısına Göre İncelenmesinde Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark
Gruplar Arası	9,902	4	2,475	11,026	0,00	1-2,1-3,1-4
Gruplar İçi	39,962	178	0,225			2-5,3-5,4-5
Toplam	49,864	182				

Çizelge 4.11'e göre öğretmen adaylarının sosyal ağların eğitimde kullanılması ile ilgili görüşleri üye olunan sosyal ağ sitesi sayısı değişkeni açısından görüşlerinin değişkenlik gösterip göstermediğini sınamak için ilişkisiz örneklem için varyans analizi ile madde ortalamaları karşılaştırılmış olup, test sonunda, “1 tane” sosyal ağ sitesine üye olan öğretmen adayların ortalaması ($\bar{X}=3,32$), “2 tane” sosyal ağ sitesine üye olan öğretmen adayların ortalaması ($\bar{X}=3,60$), “3 tane” sosyal ağ sitesine üye olan öğretmen adayların ortalaması ($\bar{X}=3,81$), “4 ve daha fazla” sosyal ağ sitesine üye olan öğretmen adayların ortalaması ($\bar{X}=3,81$) ve herhangi bir sosyal ağ sitesine üye olmayan öğretmen adayların ortalaması ($\bar{X}=3,04$) olup en az ikisi arasında istatistiksel olarak anlamlı fark belirlenmiştir ($F_{(4-178)}=11,026$, $P<0.05$). Test sonucu hesaplanan etki büyüklüğü ($\eta^2=0.20$) ise bu farkın geniş etki büyüklüğüne sahip olduğunu göstermektedir. Anlamlı farkın hangi grupların arasında olduğunu belirlemek için “Tukey Testi” yöntemi uygulanmıştır.

Çizelge 4.12. Öğretmen Adaylarının Sosyal Ağların Eğitimde Kullanılmasına İlişkin Görüşlerinin Üye Olunan Sosyal Ağ Sitesi Sayısı Açısından Tukey Testi Sonuçları

Grup(I)	Grup(j)	Ortalamalar Arası Fark	P
Herhangi birine üye olmayan	1 tane	-0,276	0,494
	2 tane	-0,560	0,012
	3 tane	-0,763	0,000
	4 ve daha fazla	-0,763	0,000
1 tane	Herhangi birine üye olmayan	0,276	0,494
	2 tane	-0,283	0,032
	3 tane	-0,486	0,000
	4 ve daha fazla	-0,486	0,000
2 tane	Herhangi birine üye olmayan	0,560	0,012
	1 tane	0,283	0,032
	3 tane	-0,203	0,346
	4 ve daha fazla	-0,202	0,232
3 tane	Herhangi birine üye olmayan	0,763	0,000
	1 tane	0,486	0,000
	2 tane	0,203	0,346
	4 ve daha fazla	0,000	1,000
4 ve daha fazla	Herhangi birine üye olmayan	0,763	0,000
	1 tane	0,486	0,000
	2 tane	0,202	0,232
	3 tane	-0,000	1,000

Çizelge 4.12'ye göre yapılan "Tukey Çoklu Karşılaştırma Testi" sonucunda; öğretmen adaylarının sosyal ağların eğitimde kullanılmasına ilişkin görüşlerinin incelenmesinde,

- “1 tane” sosyal ağ sitesine üye olan ile hiç üye olmayan arasında,
- “2 tanesine” üye olan ile “3 tanesine” üye olan ve “4 ve daha fazlasına” üye olanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık görülmemiştir.
- Ancak; “2”, “3” ve “4 ve daha fazla” sosyal ağ sitesine sahip olan ile “1 tane” sosyal ağ sitesine sahip olan arasında “2”, “3” ve “4 ve daha fazla” sosyal ağ sitesine sahip olanlar lehine anlamlı farklılık görülmüştür.
- Yine; “2”, “3” ve “4 ve daha fazla” sosyal ağ sitesine sahip olan ile “herhangi birine üye olmayanlar” arasında “2”, “3” ve “4 ve daha fazla” sosyal ağ sitesine sahip olanlar lehine anlamlı farklılık görülmüştür.

Öğretmen adaylarının sosyal ağların eğitimde kullanılmasına ilişkin görüşlerinin sosyal ağ sitelerinin kullanım amaçlarına göre anlamlı farklılık olup olmadığını anlamak için ilişkisiz örneklem için tek yönlü varyans analizi (One Way Anova) yapılarak sonuçlar çizelgede belirtilmiştir (Sosyal ağ sitelerini kullanım amaçları; fotoğraf paylaşımı, video paylaşımı, kaynak – materyal paylaşımı, mesajlaşma, gündemi takip etme, arkadaşlarıyla iletişim kurmak ve diğerleri şeklindedir).

Çizelge 4.13. Öğretmen Adaylarının Sosyal Ağların Eğitimde Kullanılmasına İlişkin Görüşlerinin Sosyal Ağ Sitelerinin Kullanım Amaçlarına Göre İncelenmesinde Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark
Gruplar Arası	10,916	3	3,639	18,146	0,00	4-1, 4-2, 4-3, 2-1, 3-1,
Gruplar İçi	34,692	173	0,201			
Toplam	45,608	176				

Çizelge 4.13'e göre öğretmen adaylarının sosyal ağların eğitimde kullanılmasına ilişkin görüşlerinin sosyal ağları kullanım amacı sayısına göre madde ortalamaları arasında anlamlı fark olup olmadığını sınamak için madde ortalamaları ilişkisiz örneklem için tek yönlü varyans analizi ile karşılaştırılmış, test sonunda, “1 amaç” için sosyal ağları kullananların ortalaması ($\bar{X}=3,13$), “2 amaç” için sosyal ağları kullananların ortalaması ($\bar{X}=3,53$), “3 amaç” için sosyal ağları kullananların ortalaması ($\bar{X}=3,55$) ve “4 ve daha fazla amaç” için sosyal ağları kullananların ortalaması ($\bar{X}=3,82$) olduğu görülmüş , bunun sonucunda en az ikisi arasında istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu belirlenmiştir ($F_{(3-173)}=18,146$, $P<0.05$). Test sonucunda hesaplanan etki değerinin büyüklüğü ($\eta^2=0.24$) ise bu farkın geniş etki büyüklüğüne sahip olduğunu göstermektedir. Anlamlı farkın hangi grupların arasında olduğunu belirlemek için “Tukey Testi” uygulanmıştır.

Çizelge 4.14. Öğretmen Adaylarının Sosyal Ağların Eğitimde Kullanılmasına İlişkin Görüşlerinin Sosyal Ağları Kullanım Amacı Sayısına Göre Tukey Testi Sonuçları

(I) Grup	(J) Grup	Ortalamalar Arası Fark (I-J)	p
1 amaç	2 amaç	-0,398	0,003
	3 amaç	-0,424	0,002
	4 ve daha fazla amaç	-0,690	0,000
2 amaç	1 amaç	0,398	0,003
	3 amaç	-0,025	0,996
	4 ve daha fazla amaç	-0,292	0,011
3 amaç	1 amaç	0,424	0,002
	2 amaç	0,025	0,996
	4 ve daha fazla amaç	-0,266	0,027
4 ve daha fazla amaç	1 amaç	0,690	0,000
	2 amaç	0,292	0,011
	3 amaç	0,266	0,027

Çizelge 4.14'egöre yapılan tukey çoklu karşılaştırma testi sonucunda; öğretmen adaylarının sosyal ağların eğitimde kullanılmasına ilişkin görüşlerinin incelenmesinde,

“2 amaç” için sosyal ağları kullanan öğretmen adayların madde ortalamaları ile “3 amaç” için sosyal ağları kullanan öğretmen adayların madde ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark görülmemiştir. Ancak:

- “4 ve daha fazla amaç” için sosyal ağları kullanan öğretmen adayların madde ortalamaları ile “1”, “2” ve “3” amaç için sosyal ağları kullanan öğretmen adaylarının ortalamaları arasında, “4 ve daha fazla” amaç için kullananlar lehine anlamlı farklılık görülmüştür.
- “3 amaç” için sosyal ağları kullanan öğretmen adayların madde ortalamaları ile “1 amaç” için sosyal ağları kullanan öğretmen adayların madde ortalamaları arasında, “3 amaç” için kullananlar lehine anlamlı farklılık görülmüştür.
- “2 amaç” için sosyal ağları kullanan öğretmen adayların madde ortalamaları ile “1 amaç” için sosyal ağları kullanan öğretmen adayların madde ortalamaları arasında, “2 amaç” için kullananlar lehine anlamlı farklılık görülmüştür.

Öğretmen adaylarının sosyal ağların eğitimde kullanılmasına ilişkin görüşlerinin sosyal ağ sitelerinde günlük geçirilen süre açısından anlamlı farklılık olup olmadığını tespit etmek amacıyla ilişkisiz örneklem için tek yönlü varyans analizi (One Way Anova) yapılarak sonuçlar çizelgede belirtilmiştir.

Çizelge 4.15. Öğretmen Adaylarının Sosyal Ağların Eğitimde Kullanılmasına İlişkin Görüşlerinin Sosyal Ağ Sitelerinde Günlük Geçirilen Süreye Göre İncelenmesinde Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark
Gruplar Arası	1,491	2	0,745	3,04	0,05	1-2
Gruplar İçi	42,419	173	0,245			
Toplam	43,91	175				

Çizelge 4.15’e göre öğretmen adayların sosyal ağların eğitimde kullanılmasına ilişkin görüşlerinin sosyal ağ sitelerinde günlük geçirilen süreye göre madde ortalamaları arasında anlamlı farklılık olup olmadığını sınamak için madde ortalamaları

ilişkisiz örneklemeler için tek yönlü varyans analizi ile karşılaştırılmış, test sonunda, sosyal ağ sitelerinde günlük geçirilen süre “1 saatten az” olanların ortalaması($\bar{X}=3,51$), sosyal ağ sitelerinde günlük geçirilen süre “2-3 saat” arasında olanların ortalaması($\bar{X}=3,70$) ve sosyal ağ sitelerinde günlük geçirilen süre “4 saatten fazla” olanların ortalaması($\bar{X}=3,67$) olduğu görülmüş, bunun sonucunda en az ikisi arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farkın bulunduğu belirlenmiştir. ($F_{(2-173)}=3,040$, $P\leq 0,05$). Test sonucunda hesaplanan etki değerinin büyüklüğü ($\eta^2=0,03$) ise bu farkın etki büyüklüğünün orta düzeyde olduğunu göstermektedir. Anlamlı farkın hangi grupların arasında olduğunu belirlemek için “Tukey Testi” uygulanmıştır.

Çizelge 4.16. Öğretmen Adaylarının Sosyal Ağların Eğitimde Kullanılmasına İlişkin Görüşlerinin Sosyal Ağ Sitelerinde Günlük Geçirelen Süre Açısından Tukey Testi Sonuçları

Grup(I)	Grup(j)	Ortalamalar Arası Fark	P
1 saatten az	2-3 saat	-0,189	0,049
	4 saatten fazla	-0,165	0,363
2-3 saat	1 saatten az	0,189	0,049
	4 saatten fazla	0,024	0,978
4 saatten fazla	1 saatten az	0,165	0,363
	2-3 saat	-0,024	0,978

Çizelge 4.16’ya göre yapılan tukey çoklu karşılaştırma testi sonucunda; öğretmen adaylarının sosyal ağların eğitimde kullanılmasına ilişkin görüşlerinin incelenmesinde,

Sosyal ağlarda günlük 1 saatten az süre geçiren öğretmen adayların ortalaması ile sosyal ağlarda 2-3 saat arasında süre geçiren öğretmen adayların ortalaması arasında, sosyal ağlarda 2-3 saat arasında süre geçiren öğretmen adayların lehine istatistiksel olarak anlamlı farklılık belirlenmiştir. Diğer gruplar arasında ise istatistiksel olarak anlamlı farklılık görülmemiştir.

Öğretmen adaylarının sosyal ağların eğitimde kullanımlarına ilişkin görüşlerinin sosyal ağ sitelerine giriş yapılırken tercih edilen araç değişkeni açısından anlamlı

farklılık olup olmadığını tespit etmek amacıyla ilişkisiz örneklemeler için t –testi yapılarak sonuçlar çizelgede belirtilmiştir.

Çizelge 4.17. Öğretmen Adaylarının Sosyal Ağların Eğitimde Kullanılmasına İlişkin Görüşlerinin Sosyal Ağ Sitelerine Giriş Yapılırken Tercih Edilen Araç Değişkeni Açısından T Testi Sonuçları

Tercih Edilen Araç	N	$\bar{X}$	S	sd	t	P
Bilgisayar	66	3,56	0,51	179	0,703	0,483
Mobil Cihaz	115	3,61	0,56			

Çizelge 4.17’ye göre öğretmen adaylarının sosyal ağların eğitimde kullanılmasına ilişkin görüşlerinin sosyal ağ sitelerine giriş yapılırken tercih edilen “araç değişkeni açısından” anlamlı farklılık olup olmadığını anlamak için yapılan ilişkisiz örneklemeler için T Testinde, sosyal ağ sitelerine bilgisayardan giriş yapanların ortalaması ile ($\bar{X}=3,56$) sosyal ağlara bağlanırken mobil cihaz kullananların ortalaması ($\bar{X}=3,61$) arasında anlamlı bir farklılık görülmemiştir.

4.3. Öğretmen Adaylarının Görüşme Formuna Ait Bulgu ve Yorumlar

Bu bölümde öğretmen adaylarının sosyal ağların eğitimde kullanılmasına ait görüşleri yarı yapılandırılmış görüşme formu ile elde edilen bulgu ve yorumlara yer verilmiştir.

1. Sosyal ağları hangi amaçlarla kullanıyorsunuz? Açıklayınız.

Bu soruya öğretmen adaylarının genel itibarıyla verdikleri cevaplar, iletişim, eğitim, vakit geçirme, araştırma, gündemden haberdar olma, arkadaşlarla sohbet etme, önemli kurum ve kuruluşları takip etme, veri toplama, fotoğraf ve video paylaşımı, çeşitli konularda bilgi sağlama, arkadaşlarla önemli anları paylaşma, güncel bilgilerden haberdar olma, herhangi bir konuda paylaşımda bulunma gibi amaçlarla kullandıklarını belirtmişlerdir. Bu soruya ait öğretmen adaylarının bazı görüşleri aşağıdaki gibidir:

“ Çeşitli konularda bilgi sağlama, arkadaşlarımla sohbet etme, herhangi bir bilgiye anında sahip olmak için, herhangi bir konuda paylaşımları sağlamak için. (A5)”

“ İlgimi çeken kişi , kuruluş ve olayları takip etmek amacıyla kullanıyorum. Eğlence ve eğitim için, ayrıca güncel bilgiler, haberler ediniyorum. (A8)”

“ İletişim, veri toplama, fotoğraf ve video paylaşımında kullanıyorum. (A9)”

“ Günlük hayatta olan olayları öğrenmek için, yakın arkadaşlarımı ve siyaseti takip etmek için. (A7)”

“ Eğlence, vakit geçirmek, gündemden haberdar olmak ve dünyada meydana gelen olayları takip etmek. (A6)”

“ Arkadaşlarımla haberleşmek, gündemi takip etmek, zaman geçirmek ve ödev yapmak için kullanıyorum. (A10)”

2. Sosyal ağlardan eğitim öğretim faaliyetlerini gerçekleştirmek amacıyla nasıl yararlanırsınız? Açıklayınız.

İkinci soruya öğretmen adaylarının vermiş olduğu cevaplar genel itibarıyla, “bilgi edinmek amacıyla araştırma yapmak, Facebook’ta eğitim ile ilgili gruplar kurup bilgi alışverişi yapmak, alanları ile ilgili siteleri takip etmek, ders ödevleri hazırlamak, arkadaşlarla sınavlar ve derslerle ilgili bilgi alışverişi yapmak, hocaları takip ederek onların paylaşımlarından faydalanmak, arkadaşlardan dersler ve sınavlar hakkında bilgi almak” amacıyla yararlandıklarını belirtmişlerdir. Bu soruya ait öğretmen adaylarının bazı görüşleri aşağıdaki gibidir:

“ Facebook’ta gruplar kurarak eğitim faaliyetlerini gerçekleştirebiliriz. Kurulan gruplar sayesinde bilgi alışverişi sağlanır ve etkili bir eğitim öğretim programı sağlanmış olur. (A6)”

“ Alanımla ilgili açılmış, kullarındaki siteleri ziyaret ediyorum. Sitedeki kişilerle bilgi alış verişi yapıp güncel bilgiler ediniyoruz. (A8)”

“ Hocalarımızı takip ediyoruz orda anlamlı paylaşımlar yapıyor, onlar sayesinde bilgi kazanıyoruz. Aynı şekilde onlar sayesinde öğretim ilke ve yöntemleri öğreniyorum, kpss konularını anlatan hocalar var onları takip ediyorum. (A7)”

“ Arkadaşlardan dersler ve sınavlar hakkında bilgi almak için. Dersler hangi sınıfta onları öğreniyorum. Ödevler falan. (A1)”

“ Bilmediğim soruları paylaşıp cevaplarını öğrenirim. Bildiğim bilgileri arkadaşlarımla paylaşıyorum. (A2)”

3. Sosyal ağların eğitimde kullanımı (fiziksel, psikolojik, sosyal, kültürel, olumlu, olumsuz yönleri vb.) hakkındaki düşünceleriniz nelerdir? Açıklayınız.

Genelde öğretmen adayların 3. soruya verdikleri cevaplar, sosyal ağların yerinde ve zamanında yeteri kadar kullanıldığında eğitimde faydalı olacağı, aksi takdirde zamanın boşa harcanacağından faydalı olamayacağı yönündedir. Bu soruya ait öğretmen adaylarının bazı görüşleri aşağıdaki gibidir:

“ Olumlu yönleri bildiğimiz bilgileri tüm arkadaşlarımızla paylaşmamız, bilmediğimizi sosyal ağlar yardımıyla öğrenmemiz. Ancak sosyal ağlarda fazla zaman geçirdiğimizde vaktimizi boşa harcıyoruz. (A2)”

“ Sosyal ağları yerinde ve zamanında yeteri kadar kullandığımızda olumlu etkileri var. (A3)”

“ Eğitimde kullanımı kesinlikle olumlu. Fakat güncel kullanımı konusunda aynı şeyi düşünmüyorum. İnsanlar arası iletişim bağımlı zayıflatıyor. (A9)”

4. Sosyal ağların yaygınlaşması bilgiye ulaşma süreçlerini nasıl etkilemiştir? Açıklayınız.

Genelde öğretmen adaylarının 4. soruya verdiği cevaplar, sosyal ağların yaygınlaşmasının bilgiye ulaşma süresini hızlandırdığını, zaman kaybını azaltarak bilgiye en kısa sürede ulaşabildiklerini ifade etmişlerdir.

“ Bilgiye ulaşma hızı arttı. Aradığımız herşeyi anında buluyoruz. (A4)”

“ Sosyal ağların yaygınlaşması daha hızlı, etkin ve doğru bir şekilde ulaştırılmasını sağlar. (A5)”

“ Sosyal ağların yaygınlaşması bilgiye ulaşma sürecini saniyelere kadar düşürmüştür. En yeni haberleri, gündemdeki olayları, merak ettiklerimizi sosyal ağlar sayesinde hemen bulabiliyoruz. (A6)”

Ancak bir öğretmen adayı ise sosyal ağlar vasıtasıyla ulaşılan bilgilerin doğru olup olmadığı noktasında bir kontrolün olmadığını belirtmektedir.

“ Bilgiye ulaşmayı hızlandırdı. Fakat ulaştığımız doğru mu, yanlış mı orası meçhul. Her önüne gelen internette bilgi paylaşıyor. (A1)”

5. Sosyal ağlar üzerinden elde ettiğiniz bilgileri güvenilir buluyor musunuz?

Nedenleriyle açıklayınız.

Genelde öğretmen adaylarının 5. soruya verdiği cevaplar, sosyal ağlar üzerinden elde edilen bilginin güvenilir olup olmadığı, bilgi veren kurum, kişi, sosyal ağ sitesi (internet sitesi) ya da ünlü kişilerin güvenilir olup olmadığına ilişkindir.

“ Bazılarını güvenli buluyorum, bazılarını güvenli bulmuyorum. Güvenli bulduklarımın güvenme nedenleri tanınmış kişiler olması, ünlü kişiler olması. Sıradan bir arkadaşım paylaşırsa bilgiyi alırım ve araştırırım. (A2)”

“ Kısmen güvenilir. Siteyi kuran, oraya bilgi yükleyen kişilere de bağlı tabii ama tam güvenilir olduğu söylenemez. (A8)”

“ Pek güvenilir bulmuyorum. Kitaplardan araştırmayı daha güvenli buluyorum. Bir konuyla ilgili bilen de bilmeyen de internette yorum yapıyor. Sonra öğrenciler gidip o bilgiyi hiç düşünmeden kopyala yapıştır yapıyorlar. İnsan akli bu kadar aciz değil bence. (A1)”

6. Sosyal ağların günlük yaşamda kullanımının artması akranlarınızla ve hocalarınızla iletişiminizi nasıl etkilemiştir? Açıklayınız.

Öğretmen adaylarının 6. soruya verdiği cevaplar farklılık arz etmektedir. Bir kısım öğretmen adayı sosyal ağların günlük hayatta kullanımının akran ve hocalarıyla iletişimi arttırdığını, hocalara ulaşmak için artık okula gelmediklerini, sosyal ağlar üzerinden iletişimi sağladığını ifade etmişlerdir.

“ İyi etkilemiştir. Hocalarımıza ulaşmak için okula gelmiyoruz artık. Sosyal ağlardan her şeyi hallediyoruz. (A10)”

“ Olumlu etkilemektedir. En azından arkadaşlarımızla ve hocalarımızla iletişim içerisinde oluyoruz. En azından onların durumlarını buldukları ortamları, konularını öğrenmiş oluyoruz. (A7)”

Bir kısım öğretmen adayı ise akran ve hocalarıyla olan yüz yüze iletişimi ortadan kaldırdığı için olumsuz etkilediğini ifade etmişlerdir.

“ Arkadaşlarımızla ve hocalamızla olan iletişimimizi düşürmüştür. Paylaşmak istediğimiz duygu ve düşüncelerimizi yüz yüze değil de direk sosyal ağlarla paylaşmak ihtiyacımız ortaya çıkmıştır. (A6)”

“ Günlük hayatta inanılmaz kolaylaştırıcı etkiye sahip olmasına karşın yüz yüze iletişimi olumsuz etkileyip bu durumu çığ gibi büyütmeye devam ediyor. (A8)”

7. Sosyal ağlardan faydalanılarak ödev/proje hazırlanmasını doğru buluyor musunuz? Açıklayınız.

Genelde öğretmen adaylarının 7. soruya verdiği cevaplar, sosyal ağlardan faydalanarak ödev/proje hazırlanmasını doğru bulduklarını, işlerini kolaylaştırdığını, kendilerini derslere motive edici olduğunu, farklı kaynaklardan faydalanılmasını sağladığını ifade etmişlerdir.

“ Evet çünkü ödevlere en kolay ulaşma yeri sosyal ağlardır. Kitaplardan araştırmak çok zor oluyor ve ulaşması zaman alıyor. Sosyal ağlarda proje hazırlamak daha güzel oluyor. (A2)”

“ Doğru buluyorum. çünkü kaynak çeşitliliği daha fazla oluyor. Her farklı bir sayfa farklı bir kaynak demektir. Bilgilere ulaşması daha kolaydır. (A3)”

“ Hayatın her alanına giren sosyal ağları bu yönde kullanmak elbette ki doğrudur. Çünkü hem daha motive edici hem de daha hızlı, kolay. (A8)”

Bir kısım öğretmen adayının sosyal ağlardan faydalanarak ödev/proje hazırlanmasını doğru bulmadıklarını, insanın araştırmacı özelliğini körelttiğini, hazır konma özelliği kazandırdığını ifade etmişlerdir.

“ ... Olumsuz bir tarafı ise araştırma özelliğini körelterek tamamen bir hazır konma özelliği kazandırır ve bu da araştırmacı özelliğini kaybettirir. (A5)”

“ Yok doğru bulmuyorum. Kitaplar dururken sadece internetten yararlanmak doğru değil. (A1)”

5. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde, araştırmadan elde edilen bulgulara dayalı olarak sonuçlar ve bu sonuçlarla ilgili geliştirilen önerilere yer verilmiştir. Araştırma kapsamında yedi alt problem gözetilerek yapılan uygulama sonuçlarının değerlendirilmesi ile aşağıdaki sonuç ve önerilere varılmıştır.

5.1. Tartışma ve Sonuç

Bu araştırmada, “Fen ve Teknoloji” dersi öğretmen adaylarının sosyal ağların eğitimde kullanımına ilişkin görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla “sosyal ağların eğitimde kullanım tutum ölçeği” ve “yarı yapılandırılmış görüşme formu” kullanılmıştır.

5.1.1. Sosyal ağların eğitimde kullanım tutum ölçeğine ilişkin tartışma ve sonuçlar

Araştırmanın 1. alt probleminde, cinsiyet değişkeni açısından öğretmen adaylarının sosyal ağları eğitimde kullanımlarına ilişkin görüşlerinin farklılık gösterip göstermediğine bakılmıştır. Yapılan analizler sonucunda cinsiyet değişkeni açısından öğretmen adaylarının sosyal ağların eğitimde kullanılması ile ilgili görüşlerinde anlamlı farklılık bulunmamıştır.

Araştırmanın bu sonucu Uçun (2012), Çam (2012), Öztürk (2011) ve Kırksekiz’in (2013) çalışmasıyla paralellik gösterdiği söylenebilir. Uçun (2012) da yaptığı çalışmada Facebook’un eğitimde kullanımı ile ilgili “Facebook’u sınıf arkadaşlarımla ödev ve proje çalışmalarımı paylaşmak için kullanıyorum” ve “Facebook’u akademik (derslerimle ilgili) çalışmalarına destek olması için kullanıyorum” maddelerine verilen cevaplarda cinsiyet açısından bir farklılık olmadığını belirtmiştir. Ayrıca Çam (2012) öğretmen adayları ile yaptığı Facebook’un eğitsel amaçlı kullanımının alt boyutları olan “iletişim, işbirliği ve kaynak ve materyal paylaşımı” faktörlerini cinsiyet değişkeni açısından anlamlı farklılık olup olmadığının araştırıldığı çalışmasında bu üç faktör bazında da cinsiyet değişkeni açısından anlamlı farklılık görmemiştir. Öztürk (2011) de öğretmen adayları ile yaptığı çalışmada sosyal paylaşım sitelerinin eğitsel bağlamda kullanılmasına yönelik öğrenci görüşlerinin cinsiyete göre anlamlı bir farklılık olduğunu bulmamıştır. Ayrıca Kırksekiz (2013) de öğretim elemanlarıyla yaptığı çalışmanın sonucunda Facebook’u eğitsel amaçlı

kullanım düzeylerine ilişkin görüşlerinin cinsiyet değişkeni açısından anlamlı farklılık bulmamıştır.

Araştırmanın 2. alt probleminde, sınıf değişkeni açısından öğretmen adaylarının sosyal ağların eğitimde kullanımlarına ilişkin görüşlerinin farklılık gösterip göstermediğine bakılmıştır. Yapılan analizler sonucunda sınıf değişkeni açısından öğretmen adaylarının sosyal ağların eğitimde kullanılması ile ilgili görüşlerinde anlamlı farklılık bulunmamıştır. Araştırmanın bu sonucu Öztürk'ün (2011) de yaptığı çalışmayla paralellik göstermektedir. Öztürk (2011) üniversite öğrencilerinin sosyal paylaşım sitelerinin eğitsel bağlamda kullanılmasına ilişkin görüşlerinin okudukları sınıfa göre anlamlı bir farklılık bulmamıştır.

Diğer taraftan bu sonuç Uçun (2012) ve Çam (2012)'ın yaptıkları çalışmaların sonuçları ile örtüşmemektedir. Uçun (2012) 'un yaptığı çalışmada Meslek Yüksek Okulu öğrencilerinin Facebook'un kullanım amacının sınıf değişkeni açısından anlamlı olup olmadığının araştırıldığı anketin Facebook'un eğitimde kullanımı ile ilgili "Facebook'u sınıf arkadaşlarımla ödev ve proje çalışmalarımı paylaşmak için kullanıyorum" , "Facebook'u akademik (derslerimle ilgili) çalışmalarına destek olması için kullanıyorum" ve "Facebook'u sınıf arkadaşlarımla ödev ve proje çalışmalarımı paylaşmak için kullanıyorum" maddelerine verilen cevaplarda sınıf değişkeni açısından 2. sınıf lehine anlamlı farklılık bulunmuştur. Çam (2012)'ın ise öğretmen adayları ile yaptığı Facebook'un eğitsel amaçlı kullanımının alt boyutları olan "iletişim, işbirliği ve kaynak ve materyal paylaşımı" faktörlerini sınıf değişkeni açısından anlamlı farklılık olup olmadığının araştırıldığı çalışmasında bu üç faktör bazında da sınıf değişkeni açısından anlamlı farklılık bulmuştur. Anlamlı farklılıklar; "iletişim" ve "işbirliği" faktöründe 3. sınıfta öğrenim gören öğretmen adayları, 1. ve 2. sınıftakilere göre; 4. sınıfta öğrenim görenler de 2. sınıftakilere göre Facebook'u iletişim amacıyla daha fazla kullandıklarını bulmuştur. "Kaynak ve materyal paylaşımı" faktöründe ise 3. sınıfta öğrenim gören öğretmen adaylarının diğer sınıflarda öğrenim gören öğretmen adaylarından ve 4. sınıfta öğrenim gören öğretmen adaylarının ise 2. sınıfta öğrenim gören öğretmen adaylarına göre Facebook'u kaynak ve materyal paylaşımı noktasında daha fazla kullandıklarını bulmuştur.

Araştırmanın 3. alt probleminde, üye olunan sosyal ağ sitesi sayısı değişkeni açısından öğretmen adaylarının sosyal ağların eğitimde kullanımlarına ilişkin görüşlerinin farklılık gösterip göstermediğine bakılmıştır. Yapılan analizler sonucunda, öğretmen adaylarının sosyal ağları eğitimde kullanılması ile ilgili görüşlerinde üye olunan sosyal ağ sitesi sayısı artıkça sosyal ağları eğitimde kullanım amacının arttığı görülmüştür. Araştırmanın bu sonucu ne kadar fazla sosyal ağ sitesine üye olunursa öğretmen adaylarının sosyal ağları eğitimde daha fazla kullandıklarını göstermektedir.

Araştırmanın 4. alt probleminde, kullanım amacı değişkeni açısından öğretmen adaylarının sosyal ağları eğitimde kullanımlarına ilişkin görüşlerinin farklılık gösterip göstermediğine bakılmıştır. Yapılan analizler sonucunda farklı kullanım amacı sayısı artıkça, sosyal ağların eğitimde kullanım amacının arttığı görülmüştür. Aşağıda belirtilen amaçlardan dört ve daha fazla amaç için kullananlar öğretmen adayları sosyal ağları eğitimde daha fazla kullandıkları görülmüştür.

- Fotoğraf paylaşımı
- Video paylaşımı
- Kaynak- materyal paylaşımı
- Mesajlaşma
- Gündemi takip etmek
- Arkadaşlarıyla iletişim kurmak
- Diğer

Araştırmanın bu sonucu, Akgün ve Öztürk'ün (2012) yaptıkları çalışma ile paralellik göstermektedir. Akgün ve Öztürk (2012) yaptıkları çalışmada katılımcıların büyük bir kısmı sosyal ağları kullanım amaçlarının fotoğraf, video paylaşımı, mesajlaşma ve haber kaynağı şeklinde olduğu sonucuna varmışlardır. Ancak kullanım amaçları belirtilmiş olup bu amaçların katılımcıların sosyal ağları eğitimde kullanıp kullanmadıkları ile ilgili düşüncelerinde farklılık olup olmadığına bakılmamıştır.

Araştırmanın 5. alt probleminde, sosyal ağ sitelerinde günlük geçirilen süre değişkeni açısından öğretmen adaylarının sosyal ağları eğitimde kullanımlarına ilişkin görüşlerinin farklılık gösterip göstermediğine bakılmıştır. Yapılan analizler sonucunda öğretmen adaylarının sosyal ağların eğitimde kullanılması ile ilgili görüşlerinde sosyal ağ sitelerinde günlük 1 saatten az süre geçiren ile günlük 2-3 saat zaman geçirenler arasında, 2-3 saat lehine anlamlı farklılık görülmüştür. Sosyal ağ sitelerinde günlük 2-3 saat zaman geçirenler ile 4 ve daha fazla saat geçirenler arasında ortalamalar birbirine yakın olup anlamlı farklılık görülmemiştir. Araştırmanın bu sonucu öğretmen adaylarının sosyal ağlarda günlük geçirdikleri süre arttıkça sosyal ağları eğitimde daha fazla kullandıkları sonucuna ulaşılabilir.

Literatüre bakıldığında araştırmanın bu sonucu Öztürk (2011), Uzun (2012) ve Kırksekiz (2013)'in yaptıkları çalışmalarının sonuçları ile örtüşmemektedir. Örneğin Öztürk (2011) üniversite öğrencilerinin sosyal paylaşım sitelerinin eğitsel bağlamda kullanılmasına ilişkin görüşlerinin günlük kullanım süresi değişkenine göre 1 saatten az kullanan öğrencilerin sosyal ağları daha fazla eğitimde kullanıldığını bulmuştur. Uzun (2012) ise Facebook'un kullanım amacının Facebook'u günlük kullanım süresi değişkeni açısından anlamlı olup olmadığını belirlemek için yaptığı çalışmada Facebook'un eğitim ile ilgili "Facebook'u sınıf arkadaşlarımla ödev ve proje çalışmalarımı paylaşmak için kullanıyorum" ve "Facebook'u akademik (derslerimle ilgili) çalışmalarına destek olması için kullanıyorum" maddelerinin Facebook'u günlük kullanım süresi açısından anlamlı farklılık görülmezken, "Facebook'u arkadaşlarımla çeşitli bilgi ve kaynak paylaşımında bulunmak için kullanıyorum" maddesinde her gün 30 dk'dan az Facebook kullanan öğrencilerin her gün 2 saat'den fazla Facebook kullanan öğrencilere göre Facebook'u arkadaşları ile çeşitli bilgi ve kaynak paylaşımında bulunmak için daha fazla kullandığı görülmüştür. Ayrıca Kırksekiz (2013) kullanım süresi değişkeni açısından öğretim elemanlarının Facebook'u eğitsel amaçlı kullanımlarında anlamlı bir fark bulmamıştır.

Araştırmanın 6. alt probleminde, sosyal ağ sitelerine bağlanan araç değişkeni açısından öğretmen adaylarının sosyal ağları eğitimde kullanımlarına ilişkin görüşlerinin farklılık gösterip göstermediğine bakılmıştır. Yapılan analizler sonucunda öğretmen adaylarının sosyal ağları eğitimde kullanılması ile ilgili görüşlerinde sosyal

ağlara giriş yaparken tercih edilen aracın mobil cihaz olması ya da bilgisayar (diz üstü, masa üstü vb.) olması sosyal ağların eğitimde kullanımını etkilemediği görülmüştür.

Araştırmanın bu sonucu, Hamutoğlu'nun (2013) yaptığı çalışmanın sonucu ile paralellik göstermektedir. Hamutoğlu (2013) öğretmen adayları ile yaptığı çalışmanın sonucunda Facebook'a cep telefonundan (mobil) giriş yapmanın öğretmen adaylarının Facebook'a karşı tutumlarında herhangi bir anlamlı farklılık oluşturmadığını belirtmiştir.

5.1.2 Görüşme formuna ait tartışma ve sonuçlar

Görüşme formu ile öğretmen adaylarından rastgele seçilen on öğrenciye yedi tane açık uçlu soru yöneltilmiştir. Elde edilen sonuçlar aşağıda belirtilmiştir:

1. Sosyal ağları hangi amaçlarla kullanıyorsunuz? Açıklayınız.

Öğretmen adaylarının sosyal ağları kullanım amaçlarının iletişim, eğitim, vakit geçirme, araştırma, gündemden haberdar olma, arkadaşlarla sohbet etme, önemli kurum ve kuruluşları takip etme, veri toplama, fotoğraf ve video paylaşımı, çeşitli konularda bilgi sağlama, arkadaşlarla önemli anları paylaşma, güncel bilgilerden haberdar olma, herhangi bir konuda paylaşımında bulunma şeklinde olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmanın bu sonucu, Ucu (2012), Akgün ve Öztürk (2012), Çavdar (2012), Çelik (2012), Gülbahar ve vd. (2010), Bat ve Vural (2010) ve Yurtkoru (2009)'nun yaptıkları çalışmalarla paralellik gösterdiği söylenebilir. Örneğin, Ucu (2012) yaptığı çalışmada sosyal ağlardan Facebook'u eski ve yeni arkadaşları ile iletişim kurmak, aynı ilgi alanlarına sahip kişilerle etkileşimde bulunmak, eğitim süresi boyunca kendisine sağladığı kolaylıklardan yararlanmak, dünyadaki ve Türkiye'deki gelişmeleri takip etmek gibi amaçlarla kullandığını belirtirken; Akgün ve Öztürk (2012) ise sosyal ağları kullanım amacının fotoğraf, video paylaşımı, mesajlaşma şeklinde olduğunu belirtmişlerdir. Çavdar (2012) ise öğretmen adaylarının sosyal ağlardan Facebook'u daha çok iletişim amacıyla kullandığını belirtmiştir. Gülbahar ve vd. (2010) de sosyal ağ sitelerinin kullanım amacının günlük olay ve haberlerinin paylaşımı şeklinde olduğunu belirtmişlerdir. Yurtkoru (2009) ise katılımcıların sosyal ağ sitelerini en fazla arkadaşları ile bağlantıya geçmek, arkadaşların profillerine, resimlerine bakmak ve arkadaşlarına mesaj göndermek için kullandıklarını belirtmiştir. Çelik (2012) öğretmen

adayları ile yaptığı çalışmada “Öğretmen adaylarının sosyal ağları kullanım amacının nedir?” sorusuna öğretmen adayların %53’ü iletişim, %25,6’sı gündem takibi, %9.1’i vakit geçirmek ve eğlenmek, %7.4’ü bilgi paylaşımı şeklinde cevap vermişlerdir. Bat ve Vural (2010) iletişim fakültesinde okuyan öğretmen adayları ile yaptığı çalışmada onların sosyal ağları daha çok zaman geçirmek (%31) için kullandıklarını bulmuştur.

Şener (2009) bu çalışmanın bulgularından farklı olarak Facebook’u daha çok arkadaşlarının fotoğraflarına bakmak ve arkadaşlarının profilini inceleme gibi amaçla kullandıklarını belirtmiştir.

2. Sosyal ağlardan eğitim öğretim faaliyetlerini gerçekleştirmek amacıyla nasıl yararlanırsınız? Açıklayınız.

Öğretmen adaylarının sosyal ağları bilgi edinmek amacıyla araştırma yapmak, Facebook’ta eğitim ile ilgili gruplar kurup bilgi alış verişi yapmak, alanında uzman eğitimcilerin sitelerini takip etmek, ders ödevleri hazırlamak, arkadaşlarla sınav ve derslerle ilgili bilgi alış verişi yapmak, hocaları takip ederek onların paylaşımlarından faydalanmak, arkadaşlardan ders ve sınavlar hakkında bilgi almak amacıyla eğitim ve öğretim faaliyetlerinden yararlandıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmanın bu sonucu Demirel ve Keleş (2011), Mazman (2009) ve Uzun (2012) çalışmasıyla paralellik gösterdiği söylenebilir. Örneğin, Demirel ve Keleş (2011) Facebook üzerinde kurdukları grupla öğrencilerin birbiriyle kaynak ve bilgi paylaşımında buldukları ve birbirlerinin paylaşımlarından yararlandıklarını belirtmiştir. Mazman (2009) ise Facebook’un eğitsel kullanımını oluşturan boyutlarından birisinin de “kaynak-materyal paylaşımı” olduğu şeklindeki bulgusu ile paralellik göstermektedir. Uzun (2012) ise Meslek Yüksek Okulu öğrencilerin büyük bir kısmının Facebook’u arkadaşları ile çeşitli bilgi ve kaynak paylaşımında bulunmak için kullandığı sonucuna ulaşmıştır.

3. Sosyal ağların eğitimde kullanımı (fiziksel, psikolojik, sosyal, kültürel, olumlu, olumsuz yönleri vb.) hakkındaki düşünceleriniz nelerdir? Açıklayınız.

Öğretmen adayları, sosyal ağların yerinde ve zamanında yeteri kadar kullanıldığında eğitimde faydalı olacağını, aksi takdirde zamanın boşa harcanacağından faydalı olamayacağını belirtmişlerdir.

Akgün ve Öztürk (2012) de sosyal paylaşım sitelerinin üniversite eğitimine entegre edilmesi konusunda öğrencilerin uygun görüşte olduklarını belirtmiştir. Köşgeroğlu (2011) da facebook'un bir mesleki gelişim aracı olarak kullanılmasının önemli olduğunu belirtmiştir. Göktaş ve Kalafat (2011) ise yaptıkları çalışmada öğrencilerin tamamına yakınının, Facebook'u eğitim amaçlı kullanmanın yararlı olduğunu düşündükleri gözlemlenmiştir. Çelik (2012) ise öğretmen adaylarının sosyal ağları eğitsel kullanımları onlara iletişim, alanla ilgili bilgi paylaşımı, alanla ilgili yenilik takibi ve öğrencilerini tanıma konusunda fayda sağlayacağını belirtmiştir.

4. Sosyal ağların yaygınlaşması bilgiye ulaşma süreçlerini nasıl etkilemiştir? Açıklayınız.

Öğretmen adaylarının sosyal ağların yaygınlaşması ile sosyal ağların bilgiye ulaşma süresini hızlandırdığını, istenilen bilgiye en kısa sürede ulaşabildikleri sonucuna varılmıştır.

Araştırmanın bu sonucu Çelik (2012)'in çalışmasıyla paralellik göstermektedir. Çelik (2012) öğretmen adayları ile yaptığı çalışmasında sosyal ağ sitelerinin öğrenme ortamlarına katkılarının sorulduğu çalışmasında, %27.2 oranında bilgiye hızlı ulaşım şeklinde olduğunu sonucuna ulaşmıştır.

5. Sosyal ağlar üzerinden elde ettiğiniz bilgileri güvenilir buluyor musunuz? Nedenleriyle açıklayınız.

Öğretmen adaylarının, sosyal ağlar üzerinde elde edilen bilginin güvenilir olup olmadığını bilgi veren kurum, kişi, sosyal ağ sitesi (internet sitesi) yada bilgileri paylaşan kişinin ünlü ve güvenilir olup olmamasına bağlı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Hergüner (2011) de Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliğinde okuyan öğretmen adayları ile yaptığı çalışmada öğrencilerin %43.9 sosyal paylaşım sitelerini güvenli bulmamakta, %30.6' sını kararsız olduğunu ifade etmektedir. Ancak %25.6' sını sosyal ağ sitelerini güvenli bulduğunu belirtmiştir. Öztürk (2011) öğretmen adayları ile yaptığı çalışmada, “ Sosyal paylaşım sitelerinde paylaşılan bilgileri güvenli buluyor musunuz?” sorusuna %37.7' sinin “hayır”, %48.9'unun ise “kısmen” dediğini tespit etmiştir. Katılımcıların yarısına yakınının sosyal paylaşım sitelerinde paylaşılan bilgilerin güvenliği noktasında temkinli davrandıkları söylenebilir.

6. Sosyal ağların günlük yaşamda kullanımının artması akranlarınızla ve hocalarınızla iletişiminizi nasıl etkilemiştir? Açıklayınız.

Öğretmen adaylarının bu soruya verdiği cevaplar farklılık arz etmektedir. Bir kısım öğretmen adayı sosyal ağların günlük hayatta kullanımı akran ve hocalarıyla iletişimi arttırdığını, hocalara ulaşmak için artık okula gelmediklerini, sosyal ağlar üzerinden iletişimi sağladıklarını ifade etmişlerdir. Bir kısım öğretmen adayı ise akran ve hocalarıyla olan yüz yüze iletişimi ortadan kaldırdığı için olumsuz etkilediğini ifade etmişlerdir.

Araştırmanın bu sonucu Demirel ve Keleş'in (2011) ve Erzurum ve Tiryakioğlu (2011) çalışmalarının bulguları ile paralellik gösterdiği söylenebilir. Demirel ve Keleş'in (2011) yaptıkları araştırmanın sonucunda Facebook ile desteklenen dersin paylaşım ve yardımlaşmayı artırma, öğretim elemanına ulaşma, içeriği görselleştirme gibi yönlerden birçok öğrenciye kolaylık sağladığını belirtmişlerdir. Erzurum ve Tiryakioğlu (2011) da yaptıkları çalışmada akademisyenlerin büyük bir çoğunluğu öğrencilerle iletişim kurmak, öğrencilerin birbiriyle iletişim kurmaları, onlardan haberdar olmak konusunda Facebook'u uygun bir ortam olarak görmektedirler. Ayrıca Kırksekiz (2013) de öğretim elemanları ile yaptığı çalışmada, öğretim elemanlarının Facebook'u daha çok öğrencileri ile iletişim amaçlı kullandıklarını bulmuştur.

7. Sosyal ağlardan faydalanılarak ödev/proje hazırlanmasını doğru buluyor musunuz? Açıklayınız.

Öğretmen adaylarının sosyal ağlardan faydalanarak ödev/proje hazırlanmasını doğru bulduklarını, işlerini kolaylaştırdığını, motive edici olduğunu ve farklı kaynaklardan faydalandıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmanın bu sonucunun, Öztürk'ün (2011) çalışmasıyla paralellik gösterdiği söylenebilir. Öztürk'ün (2011) çalışmasında, “sosyal paylaşım sitelerini sınıf arkadaşlarıyla ödev ve proje çalışmalarını paylaşmak için kullanıyor musun?” sorusuna katılımcıların %8.8'i “her zaman”, %17.5'i “çoğunlukla” ve %27'si de “bazen” cevabını vermişlerdir. Katılımcıların çoğunluğunun sosyal paylaşım sitelerinin sınıf arkadaşları ile ödev ve proje paylaşımında bulunduğu söylenebilir.

Bu çalışmanın sonucu Erzurum ve Tiryakioğlu (2011) ve Kırksekiz (2013)'in çalışmasıyla farklılık arz etmektedir. Erzurum ve Tiryakioğlu (2011) tarafından üniversitede görev yapan akademisyenlerle yaptıkları çalışmada, katılımcıların %32'si ödev ve proje gibi kaynakları Facebook üzerinden paylaşmadıklarını belirtmişlerdir. Kırksekiz (2013) de öğretim elemanları ile yaptığı çalışmada öğretim elemanlarının çoğunluğunun Facebook'u öğrencileriyle ödev ve proje çalışmalarını paylaşmak için kullanma konusunda daha olumsuz görüşe sahip olduklarını bulmuştur.

5.2. Öneriler

Bu araştırmanın bulgu ve yorumlarına dayanılarak aşağıdaki önerilerde bulunulabilir:

1. Üniversiteler Facebook'tan bir sayfa açıp duyurularını buradan yapabilir. Bu şekilde hem kendi personeli ile hem üniversite öğrencileri ile ilgili önemli durumları paylaşabilir. Aynı şekilde mezun olmuş kendi öğrencileri de üniversite ile ilgili gelişmelerden haberdar olabilirler.
2. Üniversitelerde ders veren öğretim görevlileri/üyeleri de girmiş oldukları sınıflardaki öğrencilerle iletişim kurma, onlara sınav duyuruları yapma, onlarla ders ile ilgili materyalleri paylaşma gibi etkinliklerde bulunabilmek için Facebook'ta bir grup kurarak bunu gerçekleştirebilirler.
3. Okullarda idareciler de kendi okulları adına öğrenci, veli ve öğretmen ile iletişime geçmek, okulla ilgili önemli gelişmeleri paylaşmak, veli ve öğrencilerden gelen önerileri buradan takip etmek gibi nedenlerle Facebook'u kullanabilirler.
4. Öğretmenlerde okuldaki öğrencilerle eğitim ile ilgili önemli bilgileri paylaşmak, sınav analizleri yapmak, sınavlarla ilgili duyurular yapmak vb. amaçlarla Facebook'tan bir grup kurup Facebook'u olan öğrencilerle buradan iletişime geçebilirler.
5. Bu çalışmada Adıyaman Üniversitesi Fen ve Teknoloji Öğretmenliğinde okuyan öğrencilerin sosyal ağların eğitimde kullanılması ile ilgili görüşleri incelenmiştir. Başka bir çalışma da farklı üniversitelerin Fen ve Teknoloji

Öğretmenliğini okuyan öğrencilerine de uygulanarak örneklem sayısı artırılabilir ve bulunan sonuçlar araştırmamızın sonuçları ile karşılaştırılabilir.

6. Fen ve Teknoloji bölümünü okuyan öğrencilerle Facebook kullanılarak deneysel bir çalışma yapıp farklı değişkenler araştırılabilir.
7. Bu çalışma öğretmen adaylarına uygulanmış olup aynı şekilde ortaokul ve lise öğrencilerine de uygulanabilir.

KAYNAKLAR

- Açıkgül, E., Çinici, A., Duruk, Ü. ve Özden, M., (2012). Öğretmen adaylarının sosyal ağları eğitsel amaçlı kullanım durumunun belirlenmesine yönelik ölçek geliştirme çalışması, X. Ulusal Fen Bilimleri ve Matematik Eğitimi Kongresi, Bildiri, Niğde.
- Akgün, A., Çinici, A., Ekici, M., Özden, M. ve Yalçın, H., (2014). Sanal ve geleneksel laboratuvar uygulamalarının 5. sınıf öğrencilerinin ışık ve ses ünitesiyle ilgili başarıları üzerine etkisinin karşılaştırılması, Bayburt Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt:VIII (Sayı:II), Bayburt.
- Akgün, Ö. E., Büyüköztürk, S., Çakmak, E.K., Demirel, F. ve Karadeniz, S., (2010). Bilimsel Araştırma Yöntemleri, 6. Baskı, PegemA Yayıncılık, Ankara.
- Akgün, Ö. E. ve Öztürk, M., (2012). Üniversite öğrencilerinin sosyal paylaşım sitelerini kullanma amaçları ve bu sitelerin eğitimlerinde kullanılması ile ilgili görüşleri, Sakarya University Journal of Education, 2/3: 49-67.
- Akyüz, A. ve Aydoğan, F., (2010). İkinci medya çağında internet, Alfa Yayınları, İstanbul.
- Akyüzüm, C., Baysal, N., Özmen, F. ve Sünkür, M., (2011). Sosyal ağ sitelerinin eğitsel ortamlardaki işlevselliği, 6th International Advanced Technologies Symposium (IATS'11), 16-18 May 2011, Elazığ, Turkey.
- Albayrak, D., Ataman, Y.E., Erdoğan, F.U., Eryol, G., Köşkeroglu, M. ve Yıldırım, S., (2011). Öğretmen adaylarının Facebook kullanımları ve Facebook'un mesleki gelişimlerdeki yeri konusundaki görüşleri, Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt 12, Sayı 2, Haziran 2011 Özel Sayı, s. 119- 134.
- Armenakis, A.A., Feild, H.S. ve Vitale, D.C., (2008). Integrating qualitative and quantitative methods for organizational diagnosis, Journal of Mixed Methods Research, 2 (1): 87- 105.
- BAT, M. ve Vural, Z.B.A, (2010). Yeni bir iletişim ortamı olarak sosyal medya: Ege Üniversitesi iletişim fakültesine yönelik bir araştırma, journal of Yaşar University.
- Blackey, H., Chew, E., Fitzgibbon, K. ve Jones, N., (2010). Get out of MySpace!" Computers and Education, Vol. 54, 2010, pp. 776–782.
- Boyd, D. M. ve Ellison, N. B., (2007). Social network sites: Definition, History and Scholarship, Journal of Computer-Mediated Communication, 13(1), 210-230, <http://jcmc.indiana.edu/vol13/issue1/boyd.ellison.html> adresinden 19.05.2012 tarihinde erişilmiştir.
- Büyüköztürk, Ş., (2010). Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı, (12. Baskı), PegemA Yayıncılık, Ankara.

- Calvert, S. L., Pempek, T. A. ve Yermolayev, Y. A., (2009). College students' social networking experiences on Facebook. *Journal of Applied Developmental Psychology*, 30(3): 227-238.
- Chareen, S., Elison, B. P. ve Morgan, M. E., (2010). Image and video disclosure of substance use on social media websites. *Computers in human behavior*, 1-7.
- Çam, E., (2012). Öğretmen adaylarının eğitsel ve genel amaçlı Facebook kullanmaları ve Facebook bağımlılıkları, Yüksek lisans tezi, Sakarya Üniversitesi, Sakarya.
- Çavdar, O., (2012). Fen Bilgisi öğretmen adayları ile ilköğretim öğrencilerinin sosyal ağları kullanım amaçları ve eğitsel bağlamda kullanımları, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Trabzon.
- Çelik, İ., (2012). Öğretmen adaylarının sosyal ağ (Facebook) kullanımlarının incelenmesi, Yüksek lisans tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Konya.
- Çinici, A., Fırat, E.A., Özden, M., ve Yalçın, H., (2014). Okul deneyimi dersinde öğrenme ortamı olarak Facebook'un kullanılmasına ilişkin bir çalışma, 2014 Adıyaman Üniversitesi Bilim, Kültür ve Sanat Sempozyumu, Bildiri, Adıyaman.
- Demiray, U., Kesim, M. ve Yamamoto, G. T., (2010). Türkiye'de e-öğrenme: Gelişmeler ve uygulamalar, Cem Web Ofset, Ankara.
- Demirel, P. ve Keleş, D. (2011). Bir sosyal ağ olarak Facebook'un formal eğitimde kullanımı, 5th International Computer and Instructional Technologies Symposium, 22-24 September 2011, Fırat University, Elazığ- Turkey.
- Ekici, M. ve Kıyıcı, M., (2012). Sosyal ağların eğitim bağlamında kullanımı, Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, (2012) 5/2:156-167.
- Ellison, N. B., Lampe, C. ve Steinfield, C., (2007). The benefits of Facebook "friends:" Social capital and college students' use of online social network sites, *Journal of Computer-Mediated Communication*, 12(4), article 1.
- Erzurum, F. ve Tiryakioğlu, F., (2011). Use of social networks as an education tool, *Contemporary Educational Technology*, 2(2): 135-150.
- Göktaş, Y. ve Kalafat, Ö., (2011). Sosyal ağların yükseköğretimde kullanımı: Gümüşhane Üniversitesi, Facebook örneği, 5th International Computer and Instructional Technologies Symposium, 22-24 September 2011, Fırat University, Elazığ- Turkey.
- Grant, N., (2008). On the usage of social networking software technologies in distance learning education, In K. McFerrin et al. (Eds.), *Proceedings of Society for Information Technology and Teacher Education, International Conference 2008 (3755-3759)*, Chesapeake, VA: AACE.
- Gülbahar, Y., Kalelioğlu, F., Madran, O., (2010). Sosyal ağların eğitim amaçlı kullanımı, XV. Türkiye'de internet konferansında sunulan bildiri, İstanbul

Teknik Üniversitesi, İstanbul, Alınan yer:
<http://inettr.org.tr/inetconf15/ozet/10.html>.

- Hamutoğlu, N.B., (2013). Karma öğrenme öğrencilerinin sosyal ağlardan Facebook'a karşı tutumları: Sakarya Üniversitesi örneği, Yüksek lisans tezi, Sakarya Üniversitesi, Sakarya.
- Hamutoğlu, B. ve İşmam, A., (2013). Sosyal ağların eğitim-öğretim sürecinde kullanılması ile ilgili karma öğrenme öğrencilerinin görüşleri: Sakarya üniversitesi örneği, International Journal of New Trends in Arts, Sports and Science Education, 2013.
- Hergüner, G., (2011). Opinions of students in physical eeducation and sports teaching on the use of social network sites, The Turkish Online Journal of Educational Technology, 10 (2): 174-183.
- Jordan, T. (1999). Cyberpower. London: Routledge.
- Karlı, İ., (2010). Medya kuruluşları sosyal paylaşım ağlarını neden kullanır, Faculty Of Communication, Kocaeli University, Umuttepe Cympus, Kocaeli, Türkiye.
- Kaya, A., (2011). Öğretmen adaylarının sosyal ağ sitelerini kullanım durumları ve internet bağımlılığı düzeyleri, Yüksek lisans tezi, Ege Üniversitesi, İzmir.
- Kııcı, D., (2012). Sosyal paylaşım ağlarının işbirlikçi öğrenmede kullanımı: Bir Facebook uygulaması, Yüksek lisans tezi, Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Kırksekiz, A., (2013). Sosyal ağlardan Facebook'un kullanımına ilişkin öğretim elemanlarının görüşleri: Sakarya Üniversitesi örneği, Yüksek lisans tezi, Sakarya Üniversitesi, Sakarya.
- Kuzu, E.B., (2014). Bilişim teknolojileri öğretmen adayları arasında çevrimiçi sosyal ağların öğretim amaçlı kullanımı, Doktora tezi, Anadolu üniversitesi, Eskişehir.
- Küçük, Ş., (2012). Araştırmaya dayalı öğrenme topluluğu modeli ile öğretmen adaylarının öğrenme ortamı olarak Facebook kullanımı, Yüksek lisans tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Konya.
- Li, C., (2007). How consumers use social networks, for interactive marketing professionals, s. 1-11.
- Mazman, S. G., (2009). Sosyal ağların benimsenme süreci ve eğitsel bağlamda kullanımı, Yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Mckenzie, B. ve Özkan, B., (2008). Social networking tools for teacher education. In K. McFerrin et al. (Eds.), Proceedings of Society for Information Technology and Teacher Education International Conference, 2772-2776, Chesapeake, VA: AACE.

- Munoz, C. L. ve Towner, T. L., (2009). Opening Facebook: How to use Facebook in the college classroom, prepared for presentation at the society for information technology and teacher education conference in Charleston, South Carolina.
- Murray, C., (2008). 'Schools and social networking: Fear or Education?', Synergy Perspectives: Local, Vol. 6 Issue 1, 2008, pp. 8-12.
- Öztürk, M., (2011). Üniversite öğrencilerinin sosyal paylaşım sitelerini kullanma amaçları ve eğitimde kullanımıyla ilgili görüşleri, Yüksek lisans tezi, Sakarya Üniversitesi, Sakarya.
- Sabimbona, s., (2013). Sosyal ağların öğrenme aracı olarak değerlendirilmesi: Burundi ve Türkiye karşılaştırması, Yüksek lisans tezi, İstanbul Üniversitesi, İstanbul.
- Sayımer, İ., (2008). Sanal ortamda halkla ilişkiler, 1. Baskı, Beta Yayınları, İstanbul.
- Şener, G., (2009). Türkiye'de Facebook kullanımı araştırması, XIV. Türkiye'de İnternet Konferansı, 12-13 Aralık 2009, İstanbul Bilgi Üniversitesi, İstanbul.
- Şimşek, H. ve Yıldırım, A., (2003). Sosyal Bilimlerde nitel araştırma yöntemleri, Seçkin Yayınları, Ankara.
- Toprak, A. ve Yıldırım, A., (2009). Toplumsal paylaşım ağı: Facebook, 1.Baskı, Kalkedon Yayınları, İstanbul.
- Tredinnick, L., (2006). Web 2.0 and business: A pointer to the intranet soft the future, Business Information Review, 23(4): 228–234.
- Ucun, K., (2012). Meslek yüksekokulu öğrencilerinin sosyal ağlardan Facebook'u genel ve mesleki eğitimde kullanım amaçları, Yüksek lisans tezi, Sakarya Üniversitesi, Sakarya.
- Yuen, P. ve Yuen, S., (2008). Social networks in education. In G.Richards (Ed.), Proceedings of World Conference on E-Learning in Corporate, Government, Healthcare, and Higher Education. 1408-1412, Chesapeake, VA: AACE.
- Yurtkoru, S. E., (2009), Sosyal ağ kullanımını etkileyen unsurların istatistiksel modellenmesi: Facebook üzerine bir uygulama, 10. Ekonometri ve İstatistik Sempozyumu, 27-29 Mayıs, Atatürk Üniversitesi, Palandöken, Erzurum.
- <http://www.facebook.com/>. Erişim Tarihi: 2014.
- <http://www.socialbakers.com/>. Erişim Tarihi: 14.08.2014.
- <http://www.sosyalsosyal.com>. Erişim Tarihi: 2014.
- <http://sosyalmedya.com>. Erişim Tarihi: 2014.
- <http://youtube.com>. Erişim Tarihi: 2013.
- <http://tr.wikipedia.org/wiki/Facebook>. Erişim Tarihi: 14.08.2014.

<http://www.teknolojioku.com/haber/twitteri-en-cok-kullanan-ulke-belli-oldu-14557.html>. Erişim Tarihi: 14.08.2014.

<http://www.dijitalajanslar.com/internet-ve-sosyal-medya-kullanici-istatistikleri-2014/>. Erişim Tarihi: 14.08.2014.

<http://shiftdelete.net/turkiyedeki-mobil-facebook-kullanici-lari-kimdir-45503>. Erişim Tarihi: 14.08.2014.

<http://www.sosyalmedyauzmani.com/twitter-istatistikleri-2014/#sthash.uoBjO2vD.dpuf>. Erişim Tarihi: 14.08.2014.

<http://www.ensonhaber.com/facebook-turkiye-istatistiklerini-acikladi-2014-02-23.html>. Erişim Tarihi: 14.08.2014.

<http://webrazzi.com/2014/07/13/turkiyede-500-bin-uzerinde-65-yasindan-buyuk-facebook-kullanicisi-var-webrazzi-pro/>. Erişim Tarihi: 14.08.2014.

<http://sibelhos.com/linkedin-hakkinda-bilmeniz-gereken-65-istatistik>. Erişim Tarihi: 14.08.2014.

<http://www.skype.com/tr/about/>. Erişim Tarihi: 14.08.2014.

http://tr.wikipedia.org/wiki/Sosyal_a%C4%9F. Erişim Tarihi: 14.08.2014.

<http://hursedanet/Muhammet-Serif/42793/Gunumuzun-Yukselen-Trendi-Sosyal-Medya.html>. Erişim Tarihi: 28.02.2014.

<http://sosyalmedya.co/facebook-ucuncu-ceyrek-kullanici-sayilari/>. Erişim Tarihi: 14.08.2014.

<http://www.muhammetilduz.com/sosyal-medya/twitter/>. Erişim Tarihi: 02.01.2015.

ÖZGEÇMİŞ

- Adı Soyadı : Harun YALÇIN
- Doğum Yeri : Kahta
- Doğum Tarihi : 23.05.1981
- Medeni Hali : Evli
- Yabancı Dili : İngilizce
- Eğitim Durumu : Lisans
- Lise : Adıyaman İmam Hatip lisesi /1996-1999
- Lisans : Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Fen Bilgisi Öğretmenliği 2001-2005
- Yüksek Lisans : Adıyaman Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü İlköğretim Ana Bilim Dalı Fen Bilgisi Eğitimi 2012-...
- Çalıştığı Kurum/ Kurumlar ve Yıl : Adıyaman Gerger Cumhuriyet İlköğretim Okulu/ 2005-2009
Adıyaman Merkez Aydınoluk İlköğretim Okulu/2009- 2012
Adıyaman Merkez Polis Amca İmam Hatip Ortaokulu 2012/...
- Yayımları : Özden, M., Çinici, A., Fırat, E.A. ve Yalçın, H., (2014). Okul Deneyimi Dersinde Öğrenme Ortamı Olarak Facebook'un Kullanılmasına İlişkin Bir Çalışma, 2014 Adıyaman Üniversitesi Bilim, Kültür ve Sanat Sempozyumu, Bildiri, Adıyaman.
Çinici, A., Özden, M., Akgün, A., Ekici, M. Ve Yalçın, H., (2014). Sanal ve geleneksel laboratuvar uygulamalarının 5. Sınıf öğrencilerinin ışık ve Ses ünitesiyle ilgili başarıları üzerine etkisinin karşılaştırılması, Bayburt Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi 2013 Cilt:VIII, Sayı:II, Bayburt.

EKLER

EK 1

SOSYAL AĞLARIN EĞİTİMDE KULLANIM TUTUM ÖLÇEĞİ

Bu ölçek, öğretmen adaylarının, sosyal ağların (Facebook, Twitter, Google+, LinkedIn, Skype, Youtube, çeşitli forum ve bloglar vb.) eğitimde kullanımına ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla hazırlanmıştır. Lütfen her maddeyi dikkatlice okuyarak içtenlikle cevaplayınız. Cevaplarınız sadece araştırmamız için kullanılacak olup kimliğiniz ile ilgili bilgiler gizli tutulacaktır.

Yardımlarınız için teşekkür ederiz.

KİŞİSEL BİLGİ FORMU

1. Cinsiyetiniz:

Kız Erkek

2. Sınıfınız:

1 2 3 4

3. Ailenizin ikamet ettiği şehir hangi coğrafi bölgededir ?

Marmara Ege Karadeniz Doğu Anadolu

Güneydoğu Akdeniz İç Anadolu

4. Hangi Sosyal Ağ sitelerine üyesiniz? (Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz ?

Facebook

Twitter

LinkedIn

Google+

Skpe

You tube

Diğer

5. Sosyal ağ sitelerini hangi amaç için kullanıyorsunuz ? (Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz)

- Fotoğraf paylaşımı
- Video paylaşımı
- Kaynak –materyal paylaşımı
- Mesajlaşma
- Gündemi takip etmek
- Arkadaşlarımla iletişim kurmak
- Diğer

6. Sosyal ağ sitelerinde bir günde ortalama ne kadar zaman geçiriyorsunuz?

- 1 saatten az
- 2-3 saat
- 4 saatten fazla

7. Sosyal Ağ sitelerine bağlanmak için en çok hangi araçları tercih ediyorsunuz?

- Mobil Cihazlar (Cep telefonu, iPhone, Blackberry vb.)
- Bilgisayar (Masaüstü, Dizüstü, Netbook vb.)

Bu ölçek, sosyal ağların eğitimde kullanımına ilişkin görüşlerinizi ölçmek amacıyla hazırlanmıştır. Lütfen, ölçekte yer alan ifadelere içtenlikle cevap veriniz.

	Tamamen Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Hiç katılmıyorum
Eğitim faaliyetlerinde bulunan grupları takip etmek amacıyla kullanıyorum.					
Eğitim amaçlı etkinliklerden haberdar olmak için kullanıyorum.					
Alanımdaki güncel bilgileri takip etmek için kullanıyorum.					
Sosyal ağlar bilimsel kaynaklara ulaşmama yardımcı oluyor.					
Sosyal ağları ortak ilgilere sahip olduğum bireylerle iletişim kurmak için kullanıyorum.					
Sosyal ağlar aracılığıyla bilgiye kısa sürede ulaşıyorum					
Sosyal ağlar aracılığıyla dersle ilgili dökümanları paylaşıyorum.					
Sosyal ağlar grup arkadaşlarımla etkileşim halinde olmamı sağlıyor.					
Öğretim materyali geliştirme sürecinde farklı fikirler edinmemi sağlar.					
Alanımla ilgili video/animasyonlara sosyal ağlar üzerinden ulaşıyorum.					
Sosyal ağlar alanımda uzman kişilerin deneyimlerinden yararlanmamı sağlıyor.					
Sosyal ağlarda duygu ve düşüncelerimi açıkça ifade edebiliyorum.					

Sosyal ağlarda fikirlerime anında dönüt alabiliyorum.					
Sosyal ağlarda farklı görüşleri tartışma imkanı buluyorum					
Sosyal ağlar sayesinde alanımda tanınmış kişilerin paylaşımlarına ulaşabiliyorum.					
Farklı alanlardan insanlarla iletişim kurmamı sağlar.					
Beğendiğim videoları arkadaşlarımla paylaşıyorum.					
Sosyal ağların sınıf ortamında kullanılması güçtür.					
Sosyal ağlarda güncel problemleri takip edebiliyorum.					
Sosyal ağlar aracılığıyla resim ve video gibi ders materyallerine kolaylıkla ulaşabiliyorum					
Sosyal ağlar öğretim ortamlarına katkı sağlamıyor.					
Sosyal ağlar yüz-yüze etkileşimi olumsuz yönde etkiliyor.					
Derste anlamadığım konuları sosyal ağlardan bularak eksiklerimi gideriyorum.					

EK 2

SOSYAL AĞLARIN EĞİTİMDE KULLANIMINA İLİŞKİN GÖRÜŞME FORMU

Bu anket, öğretmen adaylarının, sosyal ağların (Facebook, Twitter, Myspace, Netlog, MSN, Youtube, çeşitli forum ve bloglar vb.) eğitimde kullanımına ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla hazırlanmıştır. Lütfen her maddeyi dikkatlice okuyarak içtenlikle cevaplayınız. Cevaplarınız sadece araştırmamız için kullanılacak olup kimliğiniz ile ilgili bilgiler gizli tutulacaktır.

Yardımlarınız için teşekkür ederiz.

Cinsiyet

Kız ( ) Erkek ( )

Sınıfınız

1 ( ) 2 ( ) 3 ( ) 4 ( )

1. Sosyal ağları hangi amaçlarla kullanıyorsunuz? Açıklayınız.

2. Sosyal ağlardan eğitim-öğretim faaliyetlerini gerçekleştirmek amacıyla nasıl yararlanırsınız? Açıklayınız.

3. Sosyal ağların eğitimde kullanımı (fiziksel, psikolojik, sosyal, kültürel, olumlu, olumsuz yönleri vb.) hakkındaki düşünceleriniz nelerdir? Açıklayınız.

4. Sosyal ağların yaygınlaşması bilgiye ulaşma süreçlerini nasıl etkilemiştir? Açıklayınız.

5. Sosyal ağlar üzerinden elde ettiğiniz bilgileri güvenilir buluyor musunuz? Nedenleriyle açıklayınız.

6. Sosyal ağların günlük yaşamda kullanımının artması akranlarınızla ve hocalarınızla iletişiminizi nasıl etkilemiştir? Açıklayınız.

7. Sosyal ağlardan faydalanılarak ödev/proje hazırlanmasını doğru buluyor musunuz? Açıklayınız.